

ОБЩИНА БЕЛОСЛАВ

гр. Белослав 9178, ул. Цар Симеон Велики 23 тел. код – 05112 централа – 35-53 кмет – 25-54 факс – 22-14, 35-53 зам. кмет – 35-77 секретар – 35-55 E-mail: Obstinabeloslav@abv.bg web: www.beloslav.org

ОБЛАСТ ВАРНА

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

2016 - 2020 г.

	СЪДЪРЖАНИЕ	
I.	Въведение	7
1.1	Обхват на програмата	7
1.2.	Цели на програмата	8
1.3.	Принципи за управление на отпадъците	9
1.4.	Нормативна уредба	13
1.5.	Отпадъци в обхвата на програмата	29
1.5.	Обща характеристика на общината	29
II.	Анализи на състоянието на управлението на отпадъците	38
2.1.	Анализ на действащите нормативни и програмни документи в контекста на правата и задълженията на общината по управление на отпадъците	38
2.1.1.	Анализ на националната и общинска нормативна рамка	38
2.1.2.	Програмни документи на национално и общинско ниво	40
2.1.3.	Основни изводи и препоръки	41
2.2.	Анализ на отпадъците	41
2.2.1.	Анализ на битовите отпадъци	41
2.2.2.	Анализ на утайките от ПСОВ	46
2.2.3.	Анализ на строителните отпадъци	48
2.2.4.	Изводи и препоръки	49
2.3.	Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъците	50
2.3.1.	Инфраструктура за битови отпадъци	50
2.3.2.	Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване	70
2.3.3.	Инсталации за третиране на утайки от ПСОВ	71
2.3.4.	Други инсталации и съоръжения за третиране на отпадъци	73
2.3.5.	Основни изводи и препоръки	74
2.4.	Анализ на институционалния капацитет	75
2.4.1.	Функции за управление на отпадъците	78
2.4.2.	Състояние на човешките ресурси с възложени функции за отпадъци	78
2.4.3.	Изводи и препоръки	80
2.5.	Анализ на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъци и осъществени мерки за тяхното възстановяване	80
2.5.1.	Описание на общинските депа в обхвата на анализа	80
2.5.2.	Изводи и препоръки	81
2.6.	Анализ на организационните схеми и форми за управление на отпадъците; планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите	81
2.6.1.	Анализ на схемите за управление на отпадъците	82

2.6.2.	Икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците	84
2.6.3.	Основни изводи и препоръки	85
2.7.	Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците	86
2.7.1.	Наличие на стратегически подход в информационно – разяснителната политика на общината във връзка с дейностите по управление на отпадъците	86
2.7.2.	Разяснителни и образователни дейности и привличане на обществеността	87
2.7.3.	Начини за предоставяне на информация относно общинските услуги в областта на управление на отпадъците	87
2.7.4.	Изводи и препоръки	87
2.8.	Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъците	88
2.9.	Прогнози за образуваните отпадъци	90
III.	SWOT анализ	95
3.1.	Силни страни	96
3.2.	Слаби страни	96
3.3.	Възможности	96
3.4.	Заплахи	97
IV.	Цели на общинската програма за управление на отпадъците и алтернативи за постигането им	97
4.1.	Стратегически и оперативни цели	97
4.2.	Алтернативи за постигане на целите	98
V.	План за действие	98
VI.	Координация с други общински и регионални планове и програми	115
VII.	Система за наблюдение, контрол и отчитане на изпълнението на общинската програма за управление на отпадъците	116
7.1.	Наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците	116
7.2.	Контрол и отчитане на изпълнението на програмата за управление на отпадъците	117
7.3.	Процедура за актуализация на програмата	118

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АДФИ	Агенция за държавна финансова инспекция
АСЕКОБ	Асоциация на еколозите на общините в България
ГД	Главна дирекция
ДАМТН	Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
ДКЕВР	Държавна комисия по енергийно и водно регулиране
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройството на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИТ	Информационни технологии
ИУГ	Излезли от употреба гуми
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
МБТ	Механично-биологично третиране
МЕ	Министерство на енергетиката
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИ	Министерство на икономиката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МОН	Министерство на образованието и науката
МРО	Масово разпространени отпадъци
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МС	Министерски съвет
МСП	Малки и средни предприятия
МТИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МФ	Министерство на финансите
НППОО	Национална програма за

	предотвратяване образуването на отпадъци
НПУДО	Национален план за управление на дейностите по отпадъците
НПУО	Национален план за управление на отпадъците
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
НУАБА	Негодни за употреба автомобилни батерии и акумулатори
НУИБА	Негодни за употреба индустриални батерии и акумулатори
НУПБА	Негодни за употреба портативни батерии и акумулатори
ОПОС	Оперативна програма "Околна среда"
ОСР	Отпадъци от строителство и разрушаване
ОУП	Общ устройствен план
ПЗР	Преходни и заключителни разпоредби
ПИП	Прединвестиционни проучвания
ПО	Предотвратяване на отпадъците
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	Подробен устройствен план
ПХБ	Полихлорирани бифенили
ПХТ	Полихлорирани терфенили
РДО	Рамкова директива за отпадъците
РИОСВ	Регионални инспекции по опазване на околната среда и водите
РСМ	Рециклирани строителни материали
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
СЕС	Съд на Европейския съюз
ТБО	Такса битови отпадъци
УОЗ	Устойчиви органични замърсители

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за управление на отпадъците е един от най-важните инструменти за прилагане на националното законодателство за отпадъците на територията на община Белослав. Тя е разработена на основание изискванията на чл.52 от ЗУО, в съответствие с методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед № РД-211/ 31.03.2015 г. на министъра на околната среда и водите, както и в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците (НПУО). Общинската програма е разработена за периода 2016 – 2020 г., който съвпада с периода на действие на НПУО.

1.1. Обхват на Програмата

С оглед синхронизиране с мерките за регионално управление и настъпилите промени в националното законодателство, Програмата включва:

- ✓ Анализ на състоянието и прогноза за вида, количествата и източниците на отпадъците, образувани на територията на общината;
- ✓ Съществуващи схеми за събиране на отпадъци и основни инсталации и съоръжения за обезвреждане и оползотворяване, включително всякакви специални договорености за отработени масла, опасни отпадъци или потоци от

отпадъци, за които са регламентирани изисквания в ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

- ✓ Оценка на необходимостта от нови схеми за събиране, закриване на съществуващи инсталации и съоръжения за отпадъци, допълнителна инфраструктура от инсталации и съоръжения за отпадъци, както и съотносимите към това инвестиции;
- ✓ Информация за критериите, използвани за определяне на местоположението и капацитета на основните инсталации и съоръжения за обезвреждане или оползотворяване на отпадъци, които се предвижда да бъдат изградени;
- ✓ Общи политики за управление на отпадъците, включително предвидени технологии и методи за управление на отпадъците, и специфични политики към определени групи отпадъци, които изискват специално управление;
- ✓ Мерки за насърчаване на рециклирането чрез въвеждане на схеми за разделно събиране на отпадъци;
- ✓ Организационни аспекти, свързани с управлението на отпадъци, включително описание на разпределението на отговорностите между общинските и регионални изпълнителни органи, физическите и юридическите лица, които осъществяват управлението на отпадъците;
- ✓ Мерки за насърчаване на разделното събиране на биоотпадъците с цел компостиране и анаеробно разграждане, както и за третиране на биоотпадъците по начин, който осигурява висока степен на защита на околната среда, в т.ч. мерки за поетапно намаляване на количествата депонирани биоразградими отпадъци;
- ✓ Информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъци и мерки за тяхното възстановяване;
- ✓ Мерки за прилагане на разяснителни кампании и предоставяне на информация, насочена към широката общественост или към специфични групи от потребители;
- ✓ Цели, етапи и срокове за тяхното постигане;
- ✓ Координация с други планове и програми, имащи връзка с дейността;
- ✓ Системи за отчет и контрол на изпълнението;
- ✓ Система за оценка на резултатите и за актуализация на плана.

1.2. Цели на Програмата

Основните цели на Програмата са:

- ✓ Предотвратяване и намаляване образуването на отпадъците;

- ✓ Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;
- ✓ Подобряване на организацията за разделното събиране и транспортиране на битовите, строителните и биоразградимите отпадъци;
- ✓ Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;
- ✓ Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци;
- ✓ Правно регулиране на управлението на отпадъците на местно ниво и ускоряване на прилагането на законодателството и политиката в областта;
- ✓ Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците;
- ✓ Участие на обществеността;
- ✓ Управление на специфични потоци отпадъци, в съответствие с изискванията на националното законодателство;
- ✓ Осигуряване на адекватни възможности и мерки за рециклиране и обезвреждане на утайките от ПСОВ;
- ✓ Опазване на общественото здраве и околната среда посредством по-добро управление на утайките;

Изпълнението на специфичните цели гарантира изпълнението на генералната цел на Програмата, а именно: екологосъобразното управление на отпадъците, формирани на територията на общината. Успешното изпълнение на Програмата ще доведе до предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и човешкото здраве, и намаляване на използването на първични природни ресурси.

1.3. Принципи за управление на отпадъците

Основните принципи, за управление на отпадъците, залегнали в международните правни актове, по които Р. България е страна, общата европейска и национална политика в тази област, както и основните принципи, на които се основава Националният план за управление на отпадъците:

“Предотвратяване” - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно;

“Отговорност на производителя” и **“замърсителят плаща”** – лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве;

“Превантивност” – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап;

“Близост” – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близо до мястото на тяхното образуване;

“Самодостатъчност” – отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третираны в рамките на общността;

„Участие на обществеността“ – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на планове за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците.

Принципът *„Замърсителят плаща“* е включен в Договора за създаване на Европейската общност (чл.174). Този принцип във връзка с отпадъците изисква:

- причинителят и притежателят на отпадъци да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита за околната среда и човешкото здраве;
- причинителите на отпадъци да поемат отговорност за отпадъците си;
- разходите за опазване на околната среда и човешкото здраве, свързани с образуването и третирането на отпадъците, да бъдат отчитани при определяне цената на продуктите и услугите;
- разходите за третиране и транспортиране на отпадъците да са за сметка на причинителите и притежателите на отпадъците;

Принципът *“Разширена отговорност на производителя”* (РОП) е екологичен принцип, който се прилага като съвкупност от мерки с цел намаляване на общото въздействие върху околната среда от даден продукт и въвежда задължения и отговорности за производителя на продукта по време на целия му жизнен цикъл за ограничаване на съдържанието на опасни вещества, обратно приемане, повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците, получени в резултат на употребата на продукта. В съответствие с този принцип, производителите на продукти следва да поемат отговорност, включително финансирането за:

- предотвратяване и намаляване на отпадъци, образувани при производството на техните продукти;
- проектиране и разработване на продукти, които подлежат на многократна употреба, са технически издръжливи, не съдържат или имат ограничено съдържание на материали и вещества, представляващи риск за околната среда;

- развиване на пазари за повторната употреба и рециклирането на отпадъците, образувани след крайната употреба на пусканите на пазара продукти.

Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) определя разширената отговорност на производителя като подход за екологична политика, при който отговорността на производителя за продукта обхваща и етапа след потреблението от целия жизнен цикъл на продукта. Политиката за разширената отговорност на производителя се характеризира с:

- изместването на отговорността (физически и/или икономически, напълно или частично) във възходящ ред към производителя и извън общините;
- осигуряването на стимули на производителите, за да вземат предвид екологичните съображения при създаването на своите продукти. Докато други инструменти на политиката обикновено имат за цел изолирана точка от веригата, разширената отговорност на производителя се стреми да интегрира сигналите, свързани с екологичните характеристики на продуктите и производствените процеси в цялата продуктова верига.

Йерархия на управлението на отпадъците

РДО въвежда нова йерархия на управлението на отпадъците. Тази последователност определя приоритетния ред на това какво представлява най-добрата възможност за околната среда в законодателството и в политиката относно отпадъците. Спазването на йерархията на управление на отпадъците от страните-членки гарантира най-високо ниво на съответствие с европейските документи за ефективно използване на ресурсите, поради което следва да се насърчава по всякакъв начин. Йерархията задава пет възможни начина за институциите и бизнеса за справяне с отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- Предотвратяване на образуването на отпадъци;
- Подготовка за повторна употреба;
- Рециклиране;
- Друго оползотворяване, напр. оползотворяване за получаване на енергия;
- Обезвреждане (депониране, изгаряне без оползотворяване на енергията и др.).

„Предотвратяването“ на отпадъци е определено в Директивата като мерки, които се предприемат преди веществата или предметите да се превърнат в отпадък, с което се намалява:

- генерираното количество отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл (количествено предотвратяване);
- съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите (качествено предотвратяване на отпадъците).

„Подготовка за повторна употреба“ включва почистване, проверка и поправка на употребявани продукти, които са станали отпадък, така че да могат да се употребяват повторно (например поправка на велосипеди, електрическо и електронно оборудване, мебели и др., които след като са поправени се продават като втора употреба). Подготовката за повторна употреба е вид оползотворяване на отпадъците.

„Рециклиране“ - Подходът при рециклирането е, че един материал се преработва с цел да се променят неговите физикохимични свойства и да се оползотворява повторно за същите или за други цели. Главната цел на Рамковата директива за отпадъците е ЕС да стане повече от "рециклиращо общество", което се стреми да избягва образуването на отпадъци и да използва отпадъците като ресурс.

Конкретните дейности по управление на отпадъка, които се определят като рециклиране съгласно Рамковата директива за отпадъците, включват (но не само):

- рециклиране на материали: напр. на пластмасови продукти или компоненти в пластмасови материали; стопяване на отпадъчно стъкло в стъклени продукти; употреба на хартиени отпадъци в заводи за хартия и др. Рециклирането на материали: например пластмасови гранулирани и пелетизирани за екструдирани или формоване, натрошени отпадъци от стъкла, сортиране на отпадъци от хартия, отговарящи на критериите за края на отпадъка;
- производство на компост, отговарящ на критериите за качество на продуктите.

Рециклирането е вид оползотворяване на отпадъците.

„Друго оползотворяване“ е всяка дейност, която отговаря на определението за „оползотворяване“ съгласно РДО, но която не отговаря на специфичните изисквания за подготовка за повторна употреба или за рециклиране.

Примери за друго оползотворяване са:

- изгарянето или съвместното изгаряне, когато основното използване на отпадъците е като гориво или друг начин за получаване на енергия. Това е операция по управление на отпадъците с оползотворяване на енергията,

класифицирана като R1 в приложение II към РДО. Това контрастира с изгарянето на отпадъци без оползотворяване на енергия, класифицирано като операция по обезвреждане D10 в приложение I към РДО.

- насипни дейности, отговарящи на дефиницията за оползотворяване.

„Обезвреждане“ - депониране (дори когато сметищен газ се използва за възстановяване на енергия); изгаряне и съвместно изгаряне, които не отговарят на критериите, за да бъдат определени като оползотворяване (в случай на съоръжения, предназначени за изгаряне на твърди битови отпадъци, които не отговарят на определени критерии, с помощта на формулата за енергийна ефективност R1 в приложение II към РДО), насипни дейности, когато не отговарят на дефиницията за оползотворяване.

1.4. Нормативна уредба

Законът за опазване на околната среда (ЗООС), Законът за управление на отпадъците (ЗУО) и Законът за ратификация на Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане, заедно със съответните подзаконовни нормативни актове са основните закони в областта на управление на отпадъците в България. Съществуват и други закони и подзаконовни нормативни актове, които оказват влияние върху развитието на сектор „Управление на отпадъците“, като по-важните от тях са споменати в този раздел от Програмата.

Закон за опазване на околната среда

Общите изисквания към опазването на всички компоненти на околната среда (въздух, води, почви, земни недра, биоразнообразие) и управлението на факторите, които оказват вредно въздействие върху нея (отпадъци, шум, химични вещества и антропогенна дейност) са въведени в ЗООС, който очертава принципите за защита на компонентите на околната среда – като например „устойчиво развитие“, „предимство на предотвратяване пред обезвреждане“, „замърсителят плаща“ и интегрирането на политиката на опазване на околната среда в секторните и регионалните политики. Освен рамкови разпоредби относно принципите, които трябва да се спазват за опазване на околната среда (и в частност на управлението на отпадъците) и общите задължения на лицата и компетентните органи, в закона са регламентирани и процедурите по извършване на екологична оценка, оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС) и издаване на комплексни разрешителни или разрешения/регистрационни документи..

Закон за управление на отпадъците - ЗУО (обн.,ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г.). въвежда изискванията на РДО 2008/98/ЕО, включително принципите „замърсителят плаща“,

„разширена отговорност на производителя” и йерархията на управление на отпадъците. Той въвежда за първи път конкретно адресирани оперативни цели за рециклиране на битови и строителни отпадъци, изисквания към съоръженията и инсталациите за отпадъци, въвежда икономически и регулаторни механизми и инструменти за прилагане на законодателството; правила за управление на масово разпространените отпадъци; урежда подхода за „край на отпадъка” и „странични продукти”, определя детайлно контролните функции на институциите и конкретните глоби и санкции за неспазване на закона.

Ключови разпоредби, произтичащи от ЗУО са:

- ✓ Количествени цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници, които да достигнат общините, в следните срокове и количества:
 1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло
 2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло
 3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.
- ✓ Въвежда изисквания най-късно до края на 2020 г. общините да ограничат количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в България през 1995 г.
- ✓ Въвежда поетапни цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, за което отговорност имат възложителите на строителни дейности, както публични органи, така и бизнес:
 1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
 2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
 3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.
- ✓ Кметовете на общини да организират системи за разделно събиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло и да осигурят условия за разделно събиране на отпадъци от опаковки за всички населени места с население, по-голямо от 5000 жители и за курортните населени места.
- ✓ Кметовете на общини да осигурят до средата на 2014 г. площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени

места с население, по-голямо от 10 000 жители и при необходимост в други населени места.

- ✓ Ползвателите на търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради в населените места с над 5000 жители и в курортните населени места са задължени от началото на 2013 г. да събират разделно отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали в съответствие с наредбите на общините по чл.22 от ЗУО.
- ✓ Въвежда детайлни правила и изисквания за сдружаване на общините в регионални сдружения за решаване управлението на битовите отпадъци на регионално ниво чрез регионални съоръжения и организация.

Законът за ратификация на Базелската Конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане е приет през януари 1996 г (обн., ДВ, бр.8 от 1996 г.). Допълнително със Закон (обн. ДВ, бр.113 от 1999 г.) са ратифицирани и поправките към Конвенцията. На общоевропейско ниво конвенцията се прилага чрез Регламент (ЕО) № 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци.

- ✓ Въвежда икономически инструменти за покриване на бъдещи разходи за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото и за стимулиране на превенцията и оползотворяването на отпадъци преди депонирането.
- ✓ Определя националните компетентни органи по Регламент (ЕО) № 1013/2006, изискванията за финансови гаранции при трансграничен превоз, както и възможните случаи на ограничения.

Подзаконови нормативни актове по прилагане на ЗУО

Действащите подзаконови нормативни актове, които детайлизират изискванията на ЗУО, могат да се обособят в четири групи:

 Подзаконови нормативни актове, определящи изисквания към съоръжения и инсталации:

- към площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци;
 - за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци;
 - за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и за съвместно изгаряне на отпадъци;
 - за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци;
- към инсталации, произвеждащи титанов диоксид.

- ✚ *Подзаконови нормативни актове, регулиращи управлението на специфични отпадъчни потоци:*
 - ✓ за утайки от пречистване на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието;
 - ✓ за строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани материали;
 - ✓ две отделни наредби за третиране и за разделно събиране на биоотпадъците;
 - ✓ ПХБ;
 - ✓ за опаковки и отпадъци от опаковки;
 - ✓ ИУЕЕО;
 - ✓ ИУМПС;
 - ✓ за отпадъци от негодни за употреба батерии и акумулатори;
 - ✓ за отработени масла и отпадъчни нефтопродукти;
 - ✓ за автомобилни гуми;
 - ✓ за събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения, която е съвместна наредба на министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите.
- ✚ *Подзаконови нормативни актове, съдържащи регулации по управлението на отпадъци чрез икономически инструменти:*
 - ✓ за отчисленията и разходване на събраните средства за дейностите по закриване и следексплоатационни грижи на площадките на депата за отпадъци и за отчисленията за депониране на битови и строителни отпадъци
 - ✓ за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (ИУМПС, ИУЕЕО, гуми, опаковки, масла, негодни за употреба батерии и акумулатори, полимерни торбички)
 - ✓ за финансова гаранция или еквивалентна застраховка при трансграничен превоз на отпадъци.
- ✚ *Подзаконови нормативни актове с хоризонтални разпоредби спрямо всички видове отпадъци, инсталации и съоръжения за отпадъци в обхвата на ЗУО:*
 - ✓ за класификацията на отпадъците
 - ✓ за предоставяне на информация и реда за водене на публични регистри относно отпадъците.

Съответствие с европейското право в сектор отпадъци

Към момента на приемане на НПУО националното законодателство е в съответствие с европейското екологично право в сектор „Управление на отпадъците” . Констатираните от ЕК пропуски в националното законодателство - нетранспониране

в срок на Директива 2010/75/ЕС относно индустриалните емисии (част „Отпадъци“) и на Директива 2011/97/ЕС за изменение на Директива 1999/31/ЕС по отношение на специфичните критерии за съхранение на метален живак, считан за отпадък - са отстранени и съответните наредби са приети.

Подзаконови нормативни документи по прилагането на ЗУО

- ✚ Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 111 от 27.12.2013 г.)
- ✚ Наредба за разделно събиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 275 от 06.12.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 107 от 13.12.2013 г.)
- ✚ Наредба за третиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 235 от 15.10.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 92 от 22.10.2013 г.)
- ✚ Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г. (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)
- ✚ Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (приета с ПМС № 53 от 1999 г., ДВ, бр.29/1999 г.)
- ✚ Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (обн., ДВ, бр. 85/06.11.2012 г., изм. и доп., бр. 76/30.08.2013 г.)
- ✚ Наредба № 3 за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид (обн. ДВ, бр. 49/04.06.2013 г.)
- ✚ Наредба № 2 за класификация на отпадъците (издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн. ДВ, бр. 66 от 2014 г.)
- ✚ Наредба № 4 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци (обн. ДВ, бр. 36 от 2013 г.)
- ✚ Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г.)
- ✚ Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и

обезвреждане на отпадъци (Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г.)

- ✚ Наредба № 1 от 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн., ДВ, бр. 51 от 2014 г.)
- ✚ Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства (Приета с ПМС № 11 от 15.01.2013 г., обн., ДВ, бр. 7 от 25.01.2013 г., в сила от 25.01.2013 г., изм. и доп., бр. 95 от 1.11.2013 г., в сила от 1.11.2013 г.)
- ✚ Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (Приета с ПМС № 339 от 14.12.2004 г., обн., ДВ, бр. 112 от 23.12.2004 г.).
- ✚ Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (приета с ПМС № 351 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)
- ✚ Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти (приета с ПМС № 352 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)
- ✚ Наредба за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили (приета с ПМС № 50 от 9.03.2006 г., обн., ДВ, бр. 24 от 21.03.2006 г.)
- ✚ Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (приета с ПМС № 256 от 13.11.2013 г., обн. ДВ, бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)
- ✚ Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (Приета с ПМС № 221 от 14.09.2012 г., обн. ДВ. бр.73 от 25.09.2012 г.)
- ✚ Наредба за реда и начина за изчисляване на размера на финансовата гаранция или еквивалентна застраховка и за предоставяне на годишни справки-декларации при трансграничен превоз на отпадъци (Приета с ПМС № 76 от 31.03.2011 г., обн. ДВ. бр.29 от 08.04.2011 г.)

Закон за местните данъци и такси

Механизмът за финансиране на изпълнението на задълженията на общините по управлението на битовите отпадъци, възложени със Закона за управление на

отпадъците е регламентиран със Закона за местните данъци и такси. Въведена е “такса битови отпадъци”, която се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност (чл. 66 от ЗМДТ):

Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци: контейнери, кофи и други;

Събиране и транспортиране на битовите отпадъци до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;

Почистване на улиците, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;

Закон за устройство на територията

Законът урежда обществените отношения, свързани с устройството на територията, изискванията към инвестиционното проектиране и строителството в страната, и определя ограниченията върху собствеността за устройствени цели.

Съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци са определени като елементи на техническата инфраструктура. Това създава допълнителни административни бариери и забавяния на планирането и изграждането им, тъй като се изисква изработването на специален ПУП, дори ако теренът е определен с ОУП или ПУП за промишлени цели, т.е. неясен остава въпросът защо на терени, определени с устройствен план като промишлени, на които могат да се изграждат енергийни, химически, металургични и други подобни обекти, могат да стартират проекти за отпадъци, например компостираща или сепарираща инсталация, но след провеждане на процедура за нов ПУП. От гледна точка на характеристиките, значимостта, сложността и рисковете при експлоатация, тези инсталации са определени като втора категория строеж от общо осем категории, като първа категория са най-сложните и рискови, а осма категория – с незначителен риск и сложност.

Законът съдържа разпоредби във връзка с произтичащите от ЗУО изисквания относно строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради:

- ✓ оценката за съответствието на инвестиционните проекти със съществените изисквания към строежите обхваща проверката на тези проекти за съответствие с редица изисквания, включително и с изискванията за

селективно разделяне на отпадъците, образувани по време на строително-монтажните работи и дейностите по разрушаване с цел осигуряване на последващото им оползотворяване, включително рециклиране и постигане на съответните количествени цели за оползотворяване и рециклиране;

- ✓ премахването на строежи се извършва след одобряване на план за управление на строителни отпадъци, изискван от ЗУО;
- ✓ в разрешението за строеж се вписват мерките за селективно разделяне на отпадъците, образувани по време на строително-монтажните работи и дейностите по разрушаване и осигуряване на последващото им оползотворяване, включително рециклиране;
- ✓ на фаза одобрение на строеж за въвеждане в експлоатация не се допуска въвеждане в експлоатация, когато: 1) липсва определен размер на отчисленията за единица депониран отпадък за последващо закриване и експлоатация по чл.60 от ЗУО; 2) не е издадено разрешение или регистрационен документ за дейности с отпадъци, когато такива се изискват по реда на ЗУО.

С приемането на Закона за устройство на територията през 2001 г. се въвежда разпоредба общините да осигуряват терените и изграждането на съоръженията и инсталациите за третиране на битовите и строителните отпадъци. Този текст поставя значителни ангажменти на общините в сравнение с компетенциите им, произтичащи от ЗУО от 2012г., които по отношение на строителните отпадъци и от разрушаване на сгради на територията на общината се свеждат до организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци единствено от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община, както и общите изисквания, валидни за всички възложители на инвестиционни проекти.

Посоченото несъответствие следва да се отстрани, тъй като общините не следва да имат задължението за осигуряване на терени, съоръжения и инсталации за производствени отпадъци (в случая строителни отпадъци), отговорност за които по ЗУО има строителният бизнес, генериращ тези отпадъци. Този текст би представлявал и пречка пред инвеститорите в съоръжения за рециклиране на строителни отпадъци, тъй като текстът на закона не им позволява да си осигурят терен за инвестицията.

Националният стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г. е първият план за страната,

в който систематично се осъществява задълбочен анализ на проблемите за околната среда в резултат на депонирането на биоразградимите отпадъци, дефинира проблемите и идентифицира необходими мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за преодоляване на проблемите и за изпълнение на целите за поетапно намаляване депонирането на тези отпадъци и увеличаване на тяхното рециклиране и оползотворяване. Очаква се в резултат на изпълнението на плана до 2020 г. да бъде предотвратено депонирането на над 5 млн.т. биоразградими отпадъци. Допълнителен ефект се постига от заместването на фосфатни торове в земеделието с компост. Мерките от плана са заложили и като ключови за постигане на целите на Третия национален план за действие по изменение на климата 2013 -2020 г. за намаляване на емисиите на парникови газове от сектор „отпадъци“.

Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Р. България за периода 2011-2020 г. е също първи за страната план в разглежданата област. В резултат на детайлни анализи на съществуващата ситуация, планът определя за първи път мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за увеличаване на рециклирането и оползотворяване на този поток отпадъци, които в страната основно се депонират. Главната стратегическа цел на плана е до 2020 г. да се намали вредното въздействие на строителните отпадъци върху околната среда чрез достигане на поне 70% ниво на рециклиране на строителните отпадъци. В изпълнение на мерките от плана са приети разпоредби в ЗУО от 2012 г. и е разработена и приета Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани строителни материали.

Законодателство на ЕС за управление на отпадъците. Обхват и структура

От приемането на първата рамкова Директива за отпадъците 75/442/ЕЕС през 1975 г. европейското законодателство в сектора има огромно развитие. Понастоящем законодателството на Общността включва три категории законодателни актове:

- ✓ *Рамково законодателство:* Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви и Регламент (ЕО) № 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци.
- ✓ *Законодателство относно операции и съоръжения по третиране на отпадъци:* Директива за индустриални емисии 2010/75/ЕС /относно изгаряне на отпадъци и изисквания за комплексни разрешителни за определени

инсталации за третиране на отпадъци/ и Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци.

- ✓ *Законодателство относно специфични потоци отпадъци и включва следните базови директиви:* Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО; Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване; Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно опаковките и отпадъците от опаковки; Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно излезлите от употреба моторни превозни средства; Директива 96/59/ЕО на Съвета от 16 септември 1996 г. за обезвреждането на полихлорирани бифенили и полихлорирани терфенили; Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 г. за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието и Директива 78/176/ЕИО на Съвета от 20 февруари 1978г. относно отпадъците от производство на титанов диоксид.

В допълнение на посочените директиви за специфични отпадъчни потоци са приети и редица съпътстващи към тях директиви и решения на ЕС, въвеждащи специфични технически изисквания и правила.

Рамката и структурата на европейското законодателство, уреждащо обществените отношения в сектор отпадъци може да се онагледя по следния начин:

Действащо законодателство

РДО от 2008 г. - Нови ключови разпоредби

РДО, освен посочената йерархията на отпадъците, въведе и други ключови разпоредби за страните-членки, съответно за техните компетентни национални, регионални и местни власти, отговорни за съответните политики:

- ✓ до 2020 г. да се постигне повторна употреба и рециклиране на минимум 50% от битовите и приравнените на битовите отпадъци;
- ✓ до 2020 г. да се постигне рециклиране и оползотворяване на най-малко 70% от отпадъците от строителство и от разрушаване на сгради;
- ✓ до 2014 г. страните-членки да разработят национални програми за предотвратяване на образуването на отпадъци;

- ✓ най-късно до 2015 г. да се въведе разделно събиране минимум за битовите отпадъци и подобни източници от хартия, метал, пластмаса и стъкло;
- ✓ въвежда процедура за определяне на критерии за край на отпадъка и специфицира в кои случаи вещества или предмети, получени в резултат от производствен процес, представляват странични продукти, а не отпадъци;
- ✓ разграничава кога изгарянето на отпадъци е ефективно от енергийна гледна точка и се счита за операция по оползотворяване;
- ✓ определя ясно разликата между „оползотворяване” и „обезвреждане” на отпадъци;
- ✓ въвежда „разширена отговорност на производителя” като едно от средствата за подпомагане на разработването и производството на стоки, при които се отчита напълно и се улеснява ефективното използване на ресурси по време целия им жизнен цикъл, включително тяхната поправка, повторна употреба, разглобяване и рециклиране, без да се възпрепятства свободното движение на стоки на вътрешния пазар.

Изисквания при трансграничен превоз

Регламент (ЕО) № 1013/2006 въвежда изисквания към лицата, които извършват трансграничен превоз, да нотифицират или да предоставят информация пред компетентните власти в страните-членки при трансграничен превоз на отпадъци и да предоставят финансови гаранции, покриващи риска от превоза. Регламентът предоставя на страните-членки възможност да ограничат в определени случаи вноса на отпадъци и изисква компетентните органи да осъществяват контрол и налагат подходящи санкции при установяване на нелегален превоз. Регламентът забранява износ на отпадъци за обезвреждане извън ЕС, с изключение на износ за страните от ЕАСТ -Исландия, Норвегия, Лихтенщайн, Швейцария, когато са и страни по Базелската конвенция.

Изисквания относно операции по третиране и съоръжения

Две директиви въвеждат технически и други изисквания към съоръжения за отпадъци и към тяхната експлоатация:

- 1) Директива за индустриални емисии 2010/75/ЕС относно инсталациите за изгаряне и съвместно изгаряне на отпадъци;
- 2) Директива 1999/31/ЕО относно депонирането на отпадъци. Директивата за депониране въвежда и ограничения за депониране на биоразградими отпадъци: поетапно до 2016 г. количеството на биоразградими отпадъци, които се депонират да се редуцира през 2016 г. до 35% от количеството през 1995 г. За няколко от новите

страни-членки, включително и за България, този срок е до 2020 г. Директивата забранява депонирането на гуми, течности и експлозиви.

Изисквания относно специфични потоци отпадъци

Количествени цели за подготовка за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване са въведени в 4 европейските директиви относно отпадъци от опаковки, излезли от употреба моторни превозни средства, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори. Специфични изисквания относно други потоци отпадъци: ПСБ/ПСТ, утайки от ПСОВ и отпадъци от производство на титанов диоксид са регламентирани в две отделни директиви. С оглед опростяване на законодателството, изискванията относно разделното събиране, когато е възможно регенерирането и обезвреждане на отработените масла, се включиха в РДО, която отмени стара европейска директива.

Процес на преразглеждане на законодателството

Пътната карта на ЕК, ГД „Околна среда“ за преглед на политиките в сектор „Отпадъци“ за 2014 г., която представя възможните законодателни инициативи, включва три основни елемента:

Първо, преглед на ключови цели в Рамковата директива за отпадъците 2008/98/ЕС; Директивата 94/62/ЕС относно опаковките и отпадъците от опаковки; Директива 99/31/ЕС относно депата за отпадъци. Целите, заложи в тези директиви, са един от инструментите за операционализиране на целите за ефективност на ресурсите и целите, свързани с Инициативата на ЕС за суровините. Предвижда се прегледът на целите да адресира по един всеобхватен начин адекватността на настоящите цели в трите целеви директиви, например чрез поставяне на по-строги цели от текущите или чрез поставяне на нови цели, включително за предотвратяване на отпадъците и за намаляване на депонираните отпадъци. В същото време, прегледът предвижда обследване за припокриване (в т.ч. между целите за рециклиране в РДО и в Директивата за опаковките и отпадъците от опаковки) и, ако е необходимо, идентифициране на опции за опростяване на законодателството и подобри яснотата и съгласуваността между директивите. Законодателната инициатива е част от публикуваната Работна програма на ЕК за 2014 г.

Второ, последваща (*ex-post*) оценка ("*fitness check*") на пет, приети по-отдавна директиви относно специфични отпадъчни потоци: утайки от ПСОВ; ПХБ/ПХТ; отпадъци от опаковки, ИУМПС, батерии. Ще се направи оценка на съгласуваността между изискванията на тези директиви с новия подход в политиката по отпадъците, в т.ч. йерархията на отпадъците, подхода за жизнения цикъл, и с целите на текущата

политика, в т.ч. ефективност на ресурсите и суровините. Оценката предвижда консултации със заинтересованите страни.

Трето, оценка на проблема с отпадъците от пластмаса в контекста на текущата рамка на политиката за управление на отпадъците, основана на Зелената книга за Европейска стратегия за пластмасовите отпадъци и околната среда, одобрена през януари 2014г.

Предложение за промяна на Директива 94/62/ЕС относно опаковките и отпадъците от опаковки

През 2011 г. ЕК възложи проучване и възможни регулации относно полимерните торбички за еднократна употреба. Предложенията за такава регулация са вече факт чрез промяна на Директива 94/62/ЕС. На 4 ноември 2013 г. ЕК прие предложение за намаляване употребата на полимерни торбички с дебелина под 50 микрона. Съгласно проекта за промени на Директивата от датата на влизането ѝ в сила страните-членки трябва да въведат в националното си законодателство изискванията в срок от 12 месеца, а до две години след влизането ѝ в сила – да я приложат на практика. Това означава, че страните-членки трябва да въведат мерки, които могат да бъдат икономически инструменти, национални цели за намаляване на количествата или пазарни ограничения, като се спазват правилата на свободно движение на стоки и услуги. Целта на предложението е да се намали вредното въздействие от изхвърлянето на полимерните торбички върху околната среда и най-вече върху водните морски организми и се стимулира предотвратяването на отпадъците и по-ефективното използване на ресурсите.

Стратегия на Европейската общност относно бъдещото управление на битовите отпадъци

В изпълнение на 6-та Програма за действие в областта на околната среда (2001-2010г.), “Околна среда 2010: Нашето бъдеще, нашият избор”, в края на 2005 г. ЕК прие **Тематична стратегия за предотвратяване на образуването и рециклиране на отпадъците**. Стратегията посочи подхода за постигане на по-добро европейско законодателство в сектора на отпадъците, постави акцент върху нови подходи и начерта мерки относно по-пълното прилагане на съществуващото законодателство.

Стратегията изигра значима роля в политиката за развитие на сектора. В резултат на прилагането ѝ значителен прогрес беше достигнат в редица направления, в т.ч. опростяване на законодателството, установяване на ключови концепции в йерархията на отпадъците и жизнения цикъл, фокусира изискванията относно

предотвратяването на отпадъците, прие се пакет от нови европейски цели за разделно събиране и рециклиране на отпадъците.

Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа се прие от ЕК през септември 2011 г. в изпълнение на една от водещите инициативи от Стратегията „Европа 2020“. Пътната карта е в основата на политиката на ЕС и на страните-членки на ЕС за устойчиво развитие. Фокусът е върху икономика, която да произвежда повече с по-малко суровини, като така се постига по-висока стойност с по-малко материали, а въздействието върху околната среда се свежда до минимум. С помощта на пътната карта се набелязват целите по този път и се посочват дейностите, необходими за постигането на устойчив растеж, основан на ефективността на ресурсите. *Основна цел по отношение на отпадъците*, съгласно раздела "Превръщане на отпадъците в ресурси", е: „До 2020 г. отпадъците да се управляват като ресурс. Генерираното количество отпадъци на глава от населението да е в състояние на абсолютен спад и да се рециклират повече материали и суровини от изключително значение. Оползотворяването на енергия ще е ограничено само до нерециклируеми материали, депонирането практически ще е премахнато“. Документът предвиди ЕК да предприеме редица действия, в т.ч.:

- ✓ Насърчаване на пазара за вторични материали и търсенето на рециклирани материали посредством икономически инструменти.
- ✓ Да преразгледа целите в приетото вече европейско законодателство за предотвратяване, повторно използване, рециклиране и отклоняване от депониране, за да се премине към икономика, основана на повторно използване и рециклиране с близко до нулата количество остатъчни отпадъци (през 2014 г.).
- ✓ Да гарантира, че при публичното финансиране от бюджета на ЕС се отдава приоритет на дейностите, свързани с по-високите нива в йерархията на отпадъците, съгласно Рамковата директива за отпадъците, напр. приоритет имат проектите за рециклиране над депата за отпадъци, (през 2012—2013 г.).
- ✓ Да улесни обмена на най-добри практики за събиране и третиране на отпадъци сред страните-членки и да разработи мерки за по-ефективна борба с нарушенията на законите на ЕС в областта на отпадъците (през 2013—2014 г.).
- ✓ Да постави акцент върху финансирането на научните изследвания в Съюза (инициатива „Хоризонт 2020“ на ЕС) в областта на най-важните цели, свързани с ефективността на ресурсите, включително рециклиране, повторно

използване, замяна на материали, оказващи въздействие върху околната среда, или на редки материали, по-интелигентно проектиране.

- ✓ Страните-членки трябва да предприемат следните мерки:
- ✓ да гарантират цялостно прилагане на правото на ЕС, свързано с отпадъците, включително минималните цели.
- ✓ да насочват публичното финансиране за научноизследователски дейности към най-важните цели, свързани с ефективността на ресурсите (непрекъснато).
- ✓ да предприемат мерки по отношение на разхищението на храни в своите национални програми за предотвратяване на генерирането на отпадъци (2013 г.), като се има предвид поставената цел в Пътната карта до 2020 г. изхвърлянето на годни за консумация храни в ЕС да бъде намалено наполовина.

Общата програма на ЕС за действие за околната среда до 2020 година „Благоустройство в рамките на нашата планета“, беше одобрена през ноември 2013 г. Един от основните тематични приоритети в тази седма по ред Програма на Общността за действия за околната среда е *„Превръщане на Съюза в ресурсно ефективна, екологична и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика“*. Подчертава се, че съществува и значителен потенциал за подобряване на предотвратяването и управлението на отпадъците в Съюза, за да се използват по-добре ресурсите, да се разкрият нови пазари, да се създадат нови работни места и да се намали зависимостта от вноса на суровини, като същевременно се понижат въздействията върху околната среда. Констатира се, че през 2011 г. средното количество отпадъци на глава от населението в Съюза е достигнало 503 кг, като варира от 298 до 718 кг в отделните страни-членки. Средно само 40 % от твърдите отпадъци са подготвени за повторна употреба или се рециклират, докато някои страни-членки постигат 70%, показвайки как отпадъците могат да се използват като един от основните ресурси на ЕС. В същото време много страни-членки депонират над 75% от своите битови отпадъци.

С цел Съюзът да се превърне в ресурсно ефективна, екологична и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика, със Седмата Програма за действие по околна среда се гарантира, че не по-късно от 2020 г. отпадъците ще се управляват безопасно като ресурс и за да се предотврати вредата за здравето и околната среда, абсолютното генериране на отпадъци и генерираните отпадъци на глава от населението ще намаляват и депонирането ще е ограничено до остатъчните отпадъци. Това ще включва прилагане на йерархията на отпадъците в съответствие с

РДО и ефективното използване на пазарни инструменти и мерки, за да се гарантира, че: 1) депонирането е ограничено до остатъчните отпадъци (т.е. тези, които не подлежат на рециклиране и оползотворяване); 2) енергията се оползотворява само от материали, които не подлежат на рециклиране, като се вземат предвид разпоредбите на член 4, параграф 2 от РДО; 3) рециклираните отпадъци се използват като основен и надежден източник на суровини за Съюза чрез разработването на нетоксични цикли на материалите; 4) опасните отпадъци се управляват безопасно и генерирането им е намалено; 5) незаконните превози на отпадъци са премахнати с подкрепата на строг мониторинг; и 6) намаляване на хранителните отпадъци. Предвижда се извършване на прегледи на съществуващото законодателство в областта на продуктите и отпадъците, включително преглед на основните цели на ключовите директиви за отпадъците, въз основа на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите, с цел напредък към постигането на кръгова икономика, и премахване на пречките на вътрешния пазар пред дейности по екологосъобразното рециклиране в Съюза.

Целта на Зелената книга за Европейска стратегия относно пластмасовите отпадъци в околната среда е да стартира обсъждане на широка основа за възможните отговори на свързаните с пластмасовите отпадъци предизвикателства пред обществената политика. Последващите действия във връзка със Зелената книга са неразделна част от по-широкия преглед на законодателство в областта на отпадъците и по-конкретно на съществуващите цели за оползотворяване и депониране на отпадъци, както оценката на петте директиви, които обхващат различни потоци от отпадъци. Зелената книга представя както резултатите от редица изследвания относно пластмасовата индустрия и отпадъците от пластмаса, така и вредите, които се нанасят от пластмасовите отпадъци на околната среда, особено на морската среда и на водните организми, и потенциалните заплахи за човешкото здраве от химическите добавки в тези отпадъци, които могат да мигрират в околната среда, макар и в малки количества.

Разглеждат се варианти на политиката относно пластмасови отпадъци, като например предотвратяване на образуването чрез изисквания към създаването на пластмасови продукти, преразглеждане на целите за пластмасови опаковки, забрана на депонирането на пластмасови отпадъци, въвеждане на системи за депозит на PET бутилки, въвеждане на икономически инструменти, които да стимулират рециклирането пред оползотворяването на енергия чрез изгаряне и намаляването на употребата на еднократни или с малотрайна употреба евтини или безплатни продукти, като например, детски играчки, найлонови торбички и др.

1.5. Отпадъци в обхвата на Програмата

Програмата включва в обхвата си отпадъците, които са в приложното поле на РДО, съответно на ЗУО:

- битови отпадъци;
- производствени отпадъци;
- строителни отпадъци;
- опасни отпадъци.

1.6. Обща характеристика на общината

Община Белослав е разположена в североизточна България, в границите на област Варна. На север граничи с Община Аксаково /Област Варна/, на изток с община Варна, на юг - Община Аврен /Област Варна/, на запад - Община Девня, /област Варна/. Общинският център гр. Белослав е разположен на двата бряга на дълбокоплавателния канал Варна - Девня.

Община Белослав е в административните граници на област Варна. Цялата територия на общината се намира на двата бряга на Белославското и част от Варненското езеро. Простира се на площ от 60,1 кв. км. Тя е една от 12-те общини на област Варна и е четвърта категория по категоризацията на общините в Република България.

Общината е с административен център гр. Белослав и е разположена в близост до гр. Варна - ключова точка в трансевропейските мрежи и системи, което благоприятства вътрешните и международни транспортни и комуникационни връзки на общината.

Общината е съставена от четири населени места – общинския център гр. Белослав, в който е концентрирано над 75% от населението, и селата Разделна, Страшимирово и Езерово.

Релефът е равнинно-низинен, със средна надморска височина 74 м, като в границите на общината са включени терените западно от Варненско езеро и северното подножие на Авренското плато. Територията на общината се пресича от Белославското и част от Варненското езера.

Районът около тях се характеризира със стръмни и полегати хълмове. По своите морфологични характеристики, територията на общината е продължение на източните степи и има нахълмена повърхност.

Релефът е благоприятен за развитието на промишленост и техническата инфраструктура.

Според климатичното райониране на Република България, територията на община Белослав спада към европейско континенталната климатична област, подобласт умерено континентална, източен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина. Като микрорайон с добре изразен континентален климат – студена зима и горещо лято, върху особеностите на климата оказва съществено влияние басейна на Варненско и Белославско езера.

Средната годишна температура е 13,2°C, с максимална температура 34,5°C и минимална температура -10°C¹. Зимите са умерено студени, като снежната покривка почти не се задържа (дните със задържане на снежна покривка са 16), а лятото е продължително и горещо. Средната годишна сума на валежите е 357 мм, която е от най-ниските стойности, измерени в метеорологичните станции през 2001 г., като валежите се характеризират с есенно-зимен максимум.

Много специфичен елемент за климата е вятърът. Преобладават ветровете от северозападната четвърт - средногодишно през около 46% от дните с вятър.

Характерни за района са умерените и силните ветрове - средногодишната скорост на вятъра е около 3.5 м/с. Характерно за района явление е наличието на бризови циркулации. Появяват се в началото на пролетта и са около 90 дни годишно. Най-голямо е проявлението им през юли - август. Скоростите на бризовите ветрове варират от 3 до 5 м/с, а посоката им е по направлението СЗ - ЮИ.

Черноморското крайбрежие е сред областите с най-малка честота на тихо време. Случаите с тихо време (скорост на вятъра от 0 до 1 м/с) са 33.7%.

Температурата на въздуха е един от двата главни климатични елемента. Годишният ход на температурата има минимум през м. януари и максимум - през м. юли, което с малки изключения е характерно за цялата страна. Най-ниска е средната температура на въздуха за януари +1.2 °С, а най-висока е за юли +22.6 °С. Положителната средно януарска температура от една страна и сравнително високата средно юлска температура от друга, свидетелстват за преходно-континенталните черти на климата. Това се потвърждава и от неголямата средногодишна температурна амплитуда (около 21 °С).

Месечното разпределение на валежите отбелязва два максимума и минимума през годината. Валежните максимуми са през юни и октомври, а валежните минимуми - през февруари-март и септември. Отношението на сумата на валежите през студеното полугодие (ноември - април) към тази през топлото (май - октомври) за района е 0,83. Според метеорологичните и климатичните наблюдения, когато това отношение е по-малко от 1,0 се приема, че сезонното разпределение на количеството на валежите не благоприятства техния очистващ ефект - поради по-голямата честота на случаите със стабилна стратификация на атмосферата през студеното полугодие.

Сравнително по-високата влажност на въздуха в района поради близостта до водни басейни обуславя възможности за хидратиране на замърсителите с образуване на нови токсични съединения. Средногодишната стойност на относителната влажност на въздуха е 77%, максималната стойност - 82% е през зимата, а минималната - 70% - през лятото.

Мъглите пречат на нормалната човешка дейност и благоприятстват повишаването на концентрацията на замърсителите в атмосферния въздух. Преобразуването на замърсителите от тях е сходно с това на валежите. Наличието на мъгли увеличава дифузията, която увеличава замърсителите от слоя над мъглата, с което пък се увеличава концентрацията им в слоя с мъгла. Средногодишният общ брой на дните с мъгла в района е сравнително голям - 35.

Приземни термични инверсии, които предизвикват задържане на замърсителите (аерозоли и механични примеси) в приземния слой на атмосферата и възпрепятстват разсейването им, не се образуват в района. Слънчевото греење и слънчевата радиация имат косвено влияние върху разпространението на замърсителите, разграждането на някои от тях и върху устойчивостта на атмосферата.

В течение на годината атмосферата преминава през всички класове на устойчивост в зависимост от скоростта на вятъра, слънчевото греење, облачността и частта от денонощието.

Територията на община Белослав е сравнително бедна на полезни изкопаеми. В момента се експлоатира единствено находището на глини и мергели до с. Разделна.

Промисленост

Добивната промисленост има ограничено значение за местната икономика. Добива се глина от находището до с. Разделна, което доставя суровина за производството на тухли от Керамичното предприятие. Перспективите за развитие на отрасъла са свързани с експлоатация на съществуващите каменни кариери и проучване на капацитета и възможностите за добив на фосфати в близост до гр. Белослав.

Развитието на общинската икономика е силно зависимо от разположението ѝ в близост до областния, административен и икономически център гр. Варна. Характерно за общината е, че въпреки малката площ на територията ѝ са разположени големи индустриални мощности. Община Белослав успешно може да привлече индустриален бизнес. Развитието на общинската икономика е благоприятно повлияно от достъпа до комуникации, образователни институции и научни центрове, качествени човешки ресурси и отличната транспортна обезпеченост. Общинската икономика е с промишлено-аграрна структура, като местната индустрия е доминирана от тежката промисленост, и тя има структуроопределящо значение за икономиката на община Белослав. До 01.01.2015 г. енергетиката бе представена от "ТЕЦ Варна", която е с обща инсталирана мощност от 1260 МВт – 6 блока по 210 МВт., но изведена от системата, поради несъответствие с изискванията на директива 2001/80/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на Европа от 23 октомври 2001 година (за ограничаване на емисиите на определени замърсители във въздуха, изпускани от големи горивни инсталации).

"Енергоремонт"АД, с. Езерово е специализирано в поддръжка на енергетични системи. Добивната промисленост има ограничено значение за местната икономика, като развитието ѝ е свързано предимно с възможностите за производство на

строителни материали в района на гр. Белослав и с. Разделна. "МТГ Делфин" АД извършва кораборемонтна дейност.

За общината са характерни производството на зърнени и технически култури и лозарството. Изграждането на хидромелиоративна мрежа е свързано с привличане на инвестиции и следва да се съобрази с особеностите на дребните земеделски стопанства. Животновъдството е доминирано от птицевъдството и свиневъдството. Животните се отглеждат в непазарно ориентирани, семейни ферми. Перспективите за развитие на селското стопанство на община Белослав са свързани с пазарната ориентация на дребните стопанства, чрез кооперирането им и подобряване на техническата обезпеченост. Сферата на услугите е представена от търговията: "Трансинс Индъстри" АД, „Ти Ай Метълс“ ЕАД, „Еко Варна“ ЕАД, „Трансметълс – Варна“ ЕАД; „Трансинс Рециклираща компания“ АД - специализирани в търговия с метални отпадъци и скрап; „Денислав“ООД - специализирана фирма за производство на хляб и хлебни изделия. Перспективите за развитие на сектора са свързани с навлизането на технологичен бизнес и инвестиции в съвременни технологии в съществуващите предприятия. Близостта до транспортния и комуникационен възел гр. Варна осигурява достъп до евтин воден транспорт и позволява чрез активен маркетинг да се създават контакти за експорт на продукцията и развитие на пазарни възможности. Като по-крупни икономически дейности в община Белослав и съответно важни стопански субекти могат да се определят:

- ✓ Строителство - "Транстрой-Варна" АД;
- ✓ Производство на стъкларски изделия - "Инхом" ООД;
- ✓ Търговия с метални отпадъци - "Трансинс Индъстри" АД;
- ✓ Производство на оборудване за Енергетиката - "Енергоремонт Варна" АД;
- ✓ Военноморска ремонтна база;

Към настоящия момент дружеството "Транстрой Варна" АД разполага с всички необходими основни ресурси за осъществяване на цялостна производствена дейност в строителството, има изградена система за управление на качеството, съгласно изискванията на ISO 9001:2000. "Трансинс Индъстри" АД е с повече от 10 години опит в търговията с метални отпадъци. „Газтрейд“ АД изгради „Резервоарен парк за пропан-бутан-1000 м3 ” - гр.Белослав, област Варна към Обект: „Пристанище за обществен транспорт от регионално значение за горива” - Варна, имот 202032, местност Манастира, землище Белослав. Резервоарният парк се състои от пет броя хоризонтални цилиндрични резервоари за пропан-бутан, всеки с геометричен обем 200 м3, или общо 1000 м3 и се разкриха нови работни места. Това е най-голямата

складова база за горива в Югоизточна Европа. С реализирането на проекта българският пазар на горива вече може да внася от Близкия Изток, Северна Африка, Русия и страните от бившия Съветски Съюз, които добиват газ и имат излаз към Черно Море. Това показва добрия бизнес климат в общината, с което тя успява да привлича инвестиции.

Транспорт

Община Белослав тангира на главен път Е-70 /А-2 Варна – София, който има важно значение за повишаване на транспортната достъпност на общината и възможностите за икономическо развитие, чрез привличане на нов бизнес и стимулиране на стопанската активност на предприемачите. През общинската територия преминават третокласни асфалтирани пътища: Варна-Езерово-Белослав-Девня и Варна-Константиново-Белослав-Разделна. По тях функционират автобусни линии, които осигуряват на всички селища връзка с Варна.

Инфраструктурата за воден транспорт включва Пристанище на фериботен комплекс “Варна – Иличовск” (с капацитет две корабни места) и Фериботен комплекс „Белослав” за транспорт на автомобили през канала между Белославското и Варненското езеро, който свързва двете части на града през плавателния канал. Ферибот "Белослав" и помощен кораб "Белла" са собственост на община Белослав. Чрез пристанищата се осигурява възможност за транспорт на стоки до страните от черноморския регион, което подобрява в значителна степен транспортната достъпност на общината и нейната привлекателност за бизнеса. Фериботен комплекс „Варна-Иличовск“ е най-голямото транспортно дружество на територията на общината и е 100% държавна собственост. Извършва контейнерни и пътнически превози по Черно море до гр. Иличовск, Украйна.

В град Белослав, село Езерово и село Разделна има железопътни гари на централната железопътна линия Варна-София. Изградената инфраструктура в гарите предоставя възможности за пътнически превози и товарни превози.

Достъпът до въздушен транспорт е свързан с близостта на общината с Летище Варна - едно от трите български летища, на които се изпълняват пътнически и товарни полети.

„Юнимастърс лоджистикс“ АД е транспортно-логистично дружество, което е 100% частна собственост. Специализирано е в извършване на транспортни услуги.

„Трансстрой-Варна“ АД, ЖПСВ ЕООД с. Езерово, КТП и др. са специализирани в транспортно строителство и транспортни дейности.

Горско стопанство

Горският фонд на територията на община Белослав е 12765 дка или 20,4% от територията на общината. Основните дървесни видове са дъб и габър. Горите в общината са 100% държавна собственост. Горският фонд на територията на общината се характеризира с ниска степен на леситост и не представлява ресурс за развитие на дърводобивна и дървопреработвателна промишленост. Горите изпълняват предимно рекреационни функции за подобряване на екологичните параметри и възстановяване качеството на атмосферата. Поради това основен ангажимент на общинската администрация е извършването на залесяване, което е особено важно в силно индустриализираните райони.

Земеделската земя в община Белослав е 26449 дка, от която обработваемата площ е 23384 дка или 38,9% от територията на общината, разпределена по землища, както следва: гр. Белослав – 13539 дка, с. Езерово – 4491 дка, с. Страшимирово – 4314 дка и с. Разделна – 2040 дка. На територията на общината не са налични поливни площи и функционираща хидромелиоративна система. Изграждането на хидромелиоративна мрежа е свързано с намаляване на праховите емисии в атмосферата през лятното полугодие.

Защитените територии са представени от местността “Ятата” (154 ха) в землището на гр. Белослав, която е обявена с цел запазване естествените местообитания на редки и защитени птици. На територията на защитената месност са установени 178 вида птици, от които 51 са включени в Червената книга на България, а 96 вида са с европейско природозащитно значение. Видовото многообразие представлява орнитологичен интерес и дава възможност за предлагане на специализиран екотуристически продукт.

В състава на община Белослав са включени следните населени места: гр. Белослав (ЕКАТТЕ 3719 с 3 категория) и селата: Езерово (ЕКАТТЕ 27125 с 4 категория), Разделна (ЕКАТТЕ 61741 с 6 категория), Страшимирово (ЕКАТТЕ 69763 с 5 категория).

По брой на населението, тя попада в категорията на общини с население над 10 хил. души. Демографската криза през последните години се задълбочава. Влияние върху демографското развитие на общината оказват световните и национални демографски процеси – намалена брачност и раждаемост, засилена урбанизация, както и специфичните - увеличена смъртност и интензивна емиграция. В резултат на тези процеси населението на общината намалява и застарява ежегодно.

Постоянното население на общината намалява. Намалява естественият прираст в следствие траен спад на раждаемостта и увеличение на смъртността. Промените в тази тенденция са във висока степен функция на социално-икономическите процеси. В таблицата е посочено естествено движение на населението за периода 2010 - 2014 г. за община Белослав:

години	живородени			умрели			естествен прираст		
	всичко	момчета	момичета	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
2010	123	63	60	161	83	78	-38	-20	-18
2011	82	40	42	131	71	60	-49	-31	-18
2012	113	53	60	150	80	70	-37	-27	-10
2013	97	50	47	139	75	64	-42	-25	-17
2014	102	53	49	151	89	62	-49	-36	-13

В общината се наблюдават негативни демографски процеси, които се обуславят от общото застаряване на населението /и на страната/, спад на раждаемостта, отрицателен естествен прираст, миграция на млади хора към по-големи градове в страната или към други държави. Причините са комплексни, но най-голяма е тежестта на факторите: недостиг на работни места, ограничена възможност за реализация, ниско заплащане на труда. Налице е механичен отлив както от селата, така и от общинския център.

В таблицата е посочено механичното движение/ миграцията на населението за периода 2010 - 2014 г. за община Белослав:

години	заселени			изселени			механичен прираст		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Община Белослав									
2010	322	157	165	282	142	140	40	15	15
2011	172	90	82	148	71	77	24	19	5
2012	117	55	62	138	57	81	-21	-2	-19
2013	121	49	72	155	69	86	-34	-20	-14
2014	139	64	75	205	98	107	-66	-34	-32

Община Белослав е най-малката по територия и население община в рамките на област Варна. По данни на НСИ към 31.12.2014 г. населението на община Белослав възлиза на 10 745 души, като градското население е 7598 души, което е приблизително 70,5 %.

Населени места	Население по години				
	2010	2011	2012	2013	2014

Община Белослав	11259	10994	10936	10860	10745
гр. Белослав	7878	7782	7741	7675	7598
с. Езерово	1890	1760	1746	1763	1748
с. Разделна	555	516	513	505	504
с. Страшимирово	936	936	936	917	895

(според данни на НСИ -демографската статистика е към дата 31.12.2014 г.)

Културно-историческото наследство в общината има значително по-ограничено материално изражение в сравнение с останалите общини в рамките на областта, като липсват паметници на културата от национално значение.

Местно значение имат историческата местност "Тепавицата" до гр. Белослав и късноантичната и средновековна местност "Петрич кале", които не са социализирани и ресурсът за туристическо предлагане е силно ограничен.

Във всички населени места на територията на община Белослав функционират читалища, всяко от които разполага с библиотеки, като най-голямо е читалище "Съзнание" в град Белослав. Читалището в общинския център разполага и с киносалон.

При конкуренцията на черноморските курорти, общината е в неизгодна позиция за развитие на сектора. В община Белослав не са регистрирани места за настаняване и средства за подслон. Туристическият сектор е напълно неразвит, като няма и туристическо предлагане на територията на общината. Ограничени ресурси за формиране на екотуристически продукт представляват природните ресурси, концентрирани в защитената местност "Ятата".

Административното обслужване на населението се осъществява от общинската администрация в град Белослав и кметствата в селата: гражданска регистрация (административно - правно обслужване), административно-техническо обслужване, данъчно и др.

II. АНАЛИЗИ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

2.1. Анализ на действащите нормативни и програмни документи в контекста на правата и задълженията на общината по управление на отпадъците

2.1.1. Анализ на националната и общинска нормативна рамка

Европейските стратегически документи от последните години променят философията и подхода към отпадъците, от целенасочено управление на отпадъците като фактор, увреждащ околната среда, към политика на предотвратяване на тяхното образуване и ефективното им използване като ресурси.

В законодателството и в политиката за предотвратяване и управление на отпадъците се прилага като приоритетен ред следната йерархия на отпадъците:

- а) предотвратяване;
- б) подготовка за повторна употреба;
- в) рециклиране;
- г) друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
- д) обезвреждане.

При прилагането на посочената по-горе йерархия на отпадъците, държавите-членки предприемат мерки за насърчаване на вариантите, които обезпечават най-благоприятните за околната среда резултати като цяло. Държавите-членки вземат предвид общите принципи за опазване на околната среда - предпазни мерки и устойчивост, техническата осъществимост и икономическата приложимост, опазването на ресурсите, както и цялостното въздействие върху околната среда, човешкото здраве, икономиката и обществото. Ясните дефиниции са от решаващо значение за точното определяне на нивата на йерархията за управление на

отпадъците, като по този начин се избягват случаи на неправилно приложение на йерархията.

Националното законодателство ясно разграничава отговорностите и задълженията по управление на отпадъците на институциите на централно и местно ниво. МОСВ и общините имат натрупан опит в разработване на нормативни актове и програмни документи.

Съществува голяма вероятност за промени в европейското законодателство в сектор отпадъци, целящи още по-висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве, както и преход от управление на отпадъците към устойчиво управление и по-ефективно използване на ресурсите. По-конкретно се очаква:

- допълнителни ограничения относно депонирането на отпадъци;
- специални разпоредби за намаляване на употребата и предотвратяване на отпадъци от полиетиленовите торби за еднократна употреба;
- ограничения за изгаряне на отпадъци, които могат да бъдат рециклирани;
- въвеждане на по-високи цели за рециклиране на битовите отпадъци и особено на пластмасовите отпадъци;
- въвеждане на количествени цели за предотвратяване на образуването на отпадъци, особено за пластмасови, битови/хранителни и опасни отпадъци;
- по-високи цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъци от опаковки, ИУМПС.

Националното законодателство, уреждащо обществените отношения, свързани с управление на отпадъците, се развива изключително бързо и динамично и то само от 15 години.

Националната нормативна рамка е построена в цялост като логична конструкция и архитектура. Дори и прогнозите за промени в европейското законодателство да се реализират, съществуващата национална уредба може лесно да бъде допълнена.

Общините са отговорни за събирането на отпадъците на тяхната територия, като извършват тази дейност самостоятелно или чрез регионални сдружения. По силата на чл. 52 от ЗУО те са длъжни да изготвят програма за управление на отпадъците, чиято структура, цели и предвиждания отговарят на НПУО, включително на ППО, която по силата на ЗУО е неразделна част от НПУО.

Наредба № 2 за чистотата, управлението на отпадъците и екологията на община Белослав е приета от Общински съвет с решение № 33 по протокол № 4/ 30.01.2008 г., изменена и допълнена с решение № 51/ 13.03.2012 г. по протокол № 6/ 13.03.2012 г. на ОбС - Белослав. Същата не съответства на изискванията на националната

нормативна уредба по управление на отпадъците. В нея не са включени всички конкретни мерки по отношение задълженията на общинската администрация за ефективното управление на отпадъците, разработени съгласно изискванията на влезлия в сила през 2012 г. Закон за управление на отпадъците. Други общински нормативни документи, пряко и косвено свързани с управлението на отпадците са: Наредба № 8 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги в община Белослав; Наредба № 14 за принудителното изпълнение на заповеди за поправяне, заздравяване или премахване на строежи или части от тях по чл.196, ал.5 от Закона за устройство на територията; Наредба № 15 за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на община Белослав; Наредба за принудителното изпълнение на заповеди за премахване на строежи от четвърта до шеста категория, незаконни по смисъла на чл. 225, ал.2 от Закона за устройство на територията или на части от тях.

2.1.2. Програмни документи на национално и общинско ниво

Националният план за управление на отпадъците (НПУО), Националната програма за предотвратяване образуването на отпадъци, Националният стратегически план за управление на строителните отпадъци, Националният стратегически план за поетапно намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране, Националният план за управление на утайките от ПСОВ, Оперативна програма „Околна среда 2014 - 2020 г.“ имат ключова роля за постигане на ефективно използване на ресурсите и устойчиво управление на отпадъците, тъй като анализите на съществуващата ситуация показват, че в България съществува значителен потенциал за подобряване на предотвратяването и управлението на отпадъците, по-добро използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места, като същевременно бъдат намалени вредните въздействия на отпадъците върху околната среда.

НПУО съдържа следните Програми с мерки за постигане на целите, а именно:

- *Програма за предотвратяване образуването на отпадъци;*
- *Програма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло;*
- *Програма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци в това число за биоотпадъците;*

- Програма за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци;
- Програма за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци;
- Програма за управлението на утайките от ПСОВ;
- Програма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на общината по управление на отпадъците;
- Програма за прилагане на разяснителни кампании и информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците;

2.1.3. Основни изводи и препоръки

Действащата към момента общинска Наредба по управление на отпадъците не е съобразена с изискванията на националната нормативна уредба, т.е. не съдържа минималните изисквания за съдържание на общинската наредба за управление на отпадъците. Необходимо е да се предприемат мерки по изготвяне на Наредба по управление на отпадъците, съобразена с изискванията на чл.22 от ЗУО.

2.2. Анализ на отпадъците

2.2.1. Анализ на битовите отпадъци

Съгласно Допълнителните разпоредби на ЗУО битови отпадъци са “отпадъците от домакинствата” и “подобни на отпадъците от домакинствата” (това са отпадъците, образувани от домакинствата, и отпадъците, образувани от фирми и други организации, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствените отпадъци и отпадъците от селското и горското стопанство). На територията на община Белослав се образуват различни по характер и вид отпадъци. Тенденциозното им нарастване или пък намаляване е зависимо от няколко фактора :

- ✓ разположение на населените места, инфраструктура, плътност на застрояване;
- ✓ брой на населението в тях;
- ✓ дейността на населението като източник на образуването;
- ✓ икономическото положение в сравнение с това в страната.

Информацията за количество генерирани битови отпадъци по населени места в общината се предоставят от лицата, извършващи дейности по събиране и транспортиране на отпадъци, от лицата, примащи отпадъците за оползотворяване/обезвреждане и от общинска администрация Белослав. Основните източници на битови отпадъци, приблизително 80% е от населението и около 20% – от търговски, административни, социални, фирмени и други подобни обекти.

До началото на 2015 г., формираните на територията на община Белослав смесени битови отпадъци се обезвреждат на общинското депо. Към настоящият момент смесените битови отпадъци се предават в Инсталация за механично-биологично третиране, експлоатирана от „Екоинвест Асетс“ АД. С въвеждане в експлоатация на регионалното депо в землището на с.Въглен, община Аксаково, изградено по Проект EUROPEAID 124485/D/SV/BG е заложено отпадъците да бъдат транспортирани до депото и предавани за последващо третиране и обезвреждане чрез депониране.

Количество на битовите отпадъци по населени места за периода 2010-2014 г.

Важен показател за управление на отпадъците е нормата на натрупване на отпадъците, представена като количеството на образуваните битови отпадъци за година на човек от населението. Образуваните битови отпадъци на човек от населението в България варират в границите между 475 и 380 кг/жител/година, докато събраните битови отпадъци на човек от обслужваното население намаляват от 463 до 376 кг/жител/година. Приближаването на стойностите на тези показатели показва значителното нарастване на дела на обслужваното население и доближаването му до 100%. – съгласно НПУО 2014-2020 г.

Информация за образуваните количества смесени битови отпадъци на територията на община Белослав за периода 2010 – 2014 г. е представена в таблицата:

година	2010	2011	2012	2013	2014
тон	4425	4768	4010	3411	2427

Нормите на натрупване на община Белослав за периода 2010 - 2014 г. варира от 393 до 225,8 кг/ж/год., което е средно за страната и се определя от няколко фактора: обхват на 100 % на обслужваното население и отчисленията, които се заплащат от общината, като до края на 2014 г. отчисленията по чл.64 на община Белослав са в размер на 314 500 лв., преведени съгласно изискванията на Наредба № 7 за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпечението и отчисленията, изисквани преди депониране на отпадъци.

година	2010	2011	2012	2013	2014
тон	393	431	366	314	225,8

В национален план се очаква рязко намаляване в близките години на количествата депонирани битови отпадъци, тъй като до две години в голяма част от регионите в страната е предвидено въвеждане на съоръжения за сепариране и оползотворяване на битовите отпадъци. В посока на бързо намаляване на депонираните битови отпадъци за сметка на оползотворените е и въведената такса за депониране на битовите отпадъци, която нараства значително в годините.

Морфологичен състав

Населението на общината образува различни по вид, състав и количество отпадъци. Основните фактори, оказващи влияние на образуваните отпадъци са: социалния статус, изградената култура на потребление, битовите особености на средата и други. За да се отчете в максимална степен влиянието на тези фактори, се извършва зонироване – разделяне на характерни групи със сходни показатели. Определянето на групи зони е ключов елемент с оглед, както на по-пълното охарактеризиране на състава на отпадъците, така и при определяне на параметрите при извършването му (необходим брой проби, сезон, разходи по извършване на анализа и т.н.). Целта на анализите е да бъдат определени основните потоци смесени битови отпадъци, за които се предполага че имат различен състав в резултат на различни генератори или поради методи за събиране и също така могат да окажат съществено влияние върху общия състав на отпадъците. С оглед предпазване от безмислено подробно зонироване е препоръчително при общини с генерирани отпадъци до 1500 т. годишно да не се прави зонироване. При общини с генерирани отпадъци до 7500 т. годишно – зонироване до 2, в отделни случаи до 3 зони. Консуматорските и потребителски навици в различните сезони на годината влияят върху състава на генерираните отпадъци и следователно резултатите от анализите зависят от годишния сезон. Община Белослав попада в групата на генерирани отпадъци под 7 000 т./г. и се осъществява зонироване, като сезонните вариации на количествата и състава на образуваните отпадъци се обуславят от два фактора: различни местни сезонни характеристики и потребителски навици на местното население, изразени в:

- натрупване на пепели и сгурия през студените месеци;
- сезонно увеличение на зелените отпадъци през лятото и есента;
- консумация на различни типове храни (за лятото е характерна консумацията на храни, при които се образуват големи количества отпадъци);
- сезонно приходящи граждани, които могат да посещават региона с туристическа или друга цел;

Морфологичен анализ на смесения битов отпадъчен поток на община Белослав през сезон пролет-лято 2015, е проведен, като са взети проби с размер на фракциите до 65 мм, от 65 до 150 мм и над 150 мм. Процентното съотношение на резултатите от анализа са представени в следната таблица:

Морфологичен състав	Сезони							
	пролет				лято			
	Общо %	> 65мм.	65 - 150мм.	<150 мм	Общо %	> 65мм.	65-150мм.	<150 мм

Хранителни	16.43	4.4	8.9	10.3	17.35	18.30	17.1	17.29
Хартия	10.38	5.88	19.08	4.46	9.97	2.68	12.24	10.72
Картон	7.10	0	5.12	10.18	5.83	0	3.11	9.57
Пластмаса	16.78	5.23	12.9	22.32	17.92	3.13	19.29	21.71
Текстил	6.62	0.65	2.3	11.30	3.49	0	1.45	6
Гума	2.92	0	4.95	1.95	1.28	0	0.21	2.43
Кожа	1.95	1.96	2.83	1.26	1.92	0.45	0.83	3.14
Градински	11.70	14.38	10.07	12.41	12.09	13.84	12.03	11.57
Дървесни	3.69	11.76	4.06	1.67	4.55	12.95	3.73	2.43
Стъкло	4.39	1.31	6.89	3.07	3.34	2.23	3.94	3.29
Метали	4.94	0.65	0.18	9.62	3.27	0.45	7.68	1.14
Инертни	3.27	9.15	4.24	1.26	5.48	8.93	6.43	3.71
ИУЕЕО	0.35	0	0	0.70	0.21	0	0	0.43
Опасни отпадъци	0.21	0	0.35	0.14	0.36	0	0.83	0.14
Други	9.26	20.26	11.31	5.30	12.94	37.05	11.20	6.43
Обемно тегло	100				100			

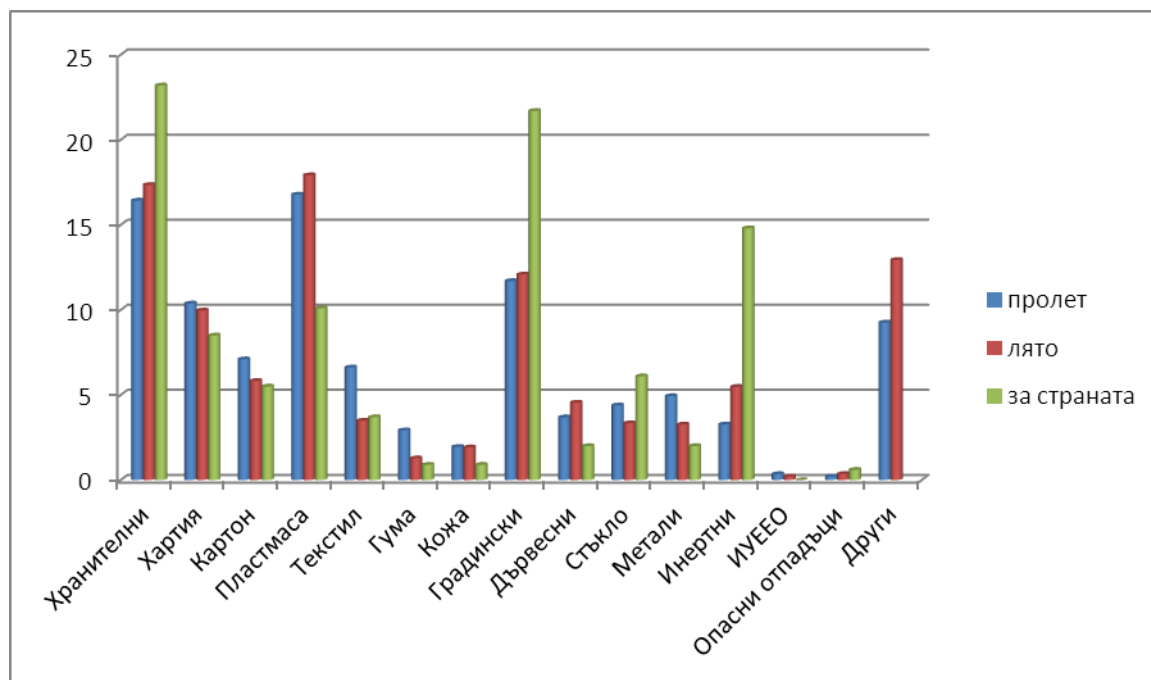
Анализа на образуваните отпадъци от всяка фракция се разделят на образуваните смесени битови отпадъци. Когато се извършват анализи на даден материал, се очаква той да е с постоянни показатели. При морфологичния анализ обаче е налично непостоянство на състава на различните проби, продиктувано от зонирание, сезонност, маршрут на пробовземане, случайни фактори като ден от седмицата, различни масови мероприятия. Процентното съдържание на дадена фракция зависи от другите фракции.

Типичните данни за морфологичния състав за определени типове генератори за периода 2012 – 2015 г. в %, съгласно Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, са посочени в следната таблица:

Населени места	под 3 хиляди	3-25 хиляди	25-50 хиляди	50-150 хиляди	над 150 хиляди
Хранителни	15.60%	23.20%	28.00%	30.60%	28.90%
Хартия	6.10%	8.50%	8.10%	9.40%	11.40%
Картон	4.00%	5.50%	6.90%	8.20%	9.40%
Пластмаса	10.30%	10.10%	12.80%	15.40%	11.30%
Текстил	2.00%	3.70%	2.90%	2.90%	2.80%
Гума	1.00%	0.90%	1.00%	1.00%	0.90%
Кожа	1.00%	0.90%	1.00%	1.00%	0.90%
Градински	30.90%	21.70%	13.10%	11.00%	11.00%
Дървесни	2.90%	2.00%	2.90%	2.10%	2.00%
Стъкло	2.40%	6.10%	7.00%	7.80%	9.20%

Метали	1.90%	2.00%	2.00%	2.00%	1.90%
Инертни	21.30%	14.80%	13.70%	8.00%	9.70%
Опасни	0.60%	0.60%	0.60%	0.60%	0.60%
общо	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Диаграмата изразява процентното отношение на морфологичния състав на смесения битов отпадъчен поток, сезонната неравномерност и колебанията в състава на отпадъците.

За малки общини с население до 20 000 жители за всяка от тях, които са заявили желание да отчитат целите си като група, е допустимо да организират общо определяне на морфологичния състав. В този случай се взема предвид броят на жителите на общините, които определят общо състава на отпадъците си. В тази връзка за община Белослав е допустимо да извършва морфологичен анализ на смесените битови отпадъци съвместно с други общини от същия ранг.

2.2.2. Анализ на утайките от ПСОВ

Значително въздействие върху екологичното състояние на езерните води имат и отработените води от пречиствателни станции:

ПСОВ „Белослав“ в нея са включени канализационните системи на гр. Белослав, с. Разделна и с. Страшимирово. Степента на изграденост на канализационната мрежа в гр. Белослав е ~ 99%, с. Разделна е ~ 40% и с. Страшимирово е 100%. При заустването в р. Провадийска, водите на р. Девненска са силно натоварени по отношение на рН, неразтворени вещества, съединения на азота и фосфора, органична материя, хлориди и др.

Площадката на пречиствателната станция се намира на около 1 км от града и е на площ 17 дка. Мястото на заустване е лагуна в близост до защитената територия “Ятата”, на южния бряг на канала.

Старата ПСОВ е пусната в експлоатация през 1976 г. със следните съоръжения: хоризонтален пясъкозадържател с ръчно почистване, две двойки двуетажни утайтели, две двойки биобасейни с повърхностна аерация, два вертикални вторични утайтели, хлораторно за хлор-газ с контактен резервоар, четири изсушителни полета. Впоследствие са изградени още три изсушителни полета. Капацитетът и е крайно недостатъчен, а оборудването морално остаряло, за да пречисти отпадъчните води до степен за заустване в приемник II категория-чувствителна зона. Най-проблемната точка по съществуващата технологична линия е била биобасейна с повърхностна аерация - четири от аераторите не функционират, а останалите непрекъснато са аварирани. Реалното хидравлично натоварване е било многократно повишено, резултатите от провеждания системен контрол за качеството на пречистените отпадъчни води от станцията показват, че потокът е значително замърсен. Органичното натоварване на станцията е имало високи стойности. Пречистването на този поток до степен, позволяваща постигането на емисионните норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, заустени във водоприемника, е задача, която не можеше да бъде решена със съществуващите съоръжения.

ГПСОВ “Белослав” е реконструирана и модернизирана през 2010 г., като е осигурена с нова схема, позволяваща по-дълбоко пречистване на водите с денитрификация и дефосфатизация до изискванията за втора категория водоприемник и механично обезводняване на утайките. Изграденият заустващ колектор е подменен с по-голям диаметър. Точката на заустване е запазена. Създадени са условия за използване и на съществуващи пречиствателни съоръжения.

Технологичната схема на новата ПСОВ включва:

- механично стъпало – решетки, пясъкозадържател, първичен утайтел;
- биологично стъпало – SBR реактор (биобасейн с подприщване), въздуходувна станция за пневматична аерация, дефосфатизация, дезинфекция;
- утайково стопанство - утайкоуплътнител, силос за утайки, депо за обезводнени утайки, изсушителни полета.

Предназначението на механичното стъпало е да задържи грубите материали и пясъка от постъпващите отпадъчни води. Задържаният пясък се обезводнява и заедно с другите обезводнени материали се депонират на градското сметище. Всички машини за

механично пречистване са групирани контактно в сграда, откъдето процесите се управляват чрез местен диспечерски пункт.

Предвид изискванията за емисионни норми на пречистената вода е избрано биологично пречистване с активна утайка, до степен на пречистване денитрификация. Пречиствателният процес протича в SBR реактор – съоръжение, в което протичат процесите на биологичното разграждане, дефосфатизация, денитрификация, разделяне на фазите и извличане на пречистената вода. Предвидени са два реактора, за да се осигури приемане на отпадъчната вода без прекъсване: докато един реактор се намира във фаза “приемане”, в съседния реактор се извършва фазата “след пречистване”. При напълването на първия реактор и след вече приключилата фаза “след пречистване” се сменя зареждането, така че вторият реактор започва да приема постъпващата отпадъчна вода, докато в първия реактор започва фазата “след пречистване”. Тази циклична смяна гарантира непрекъснато приемане на отпадъчната вода, идваща от механичното стъпало. Това, което при конвенционалните пречиствателни станции трябва да се извърши в два басейна, при SBR реактора се осъществява в един единствен резервоар. Дефосфатизацията ще се осъществява чрез дозиране на необходимото количество химически реагент в открит канал пред SBR. В случай на епидемия пречистената вода ще се обеззаразява с ултравиолетови лъчи. Като дезинфекционно средство ултравиолетовите лъчи изменят структурата на клетъчната протоплазма и предизвикват унищожението ѝ. Излишната активна утайка се подава за утаяване съвместно с първичните утайки, които постъпват гравитачно в ПС и оттам се препомпват към утайкоуплътнител. Уплътнената утайка гравитачно се подава към изсушителни полета, където се обезводнява.

Отпадъчните води в Община Белослав се формират от сравнително малко на брой промишлени обекти и бита.

ПСОВ Белослав пречиства отпадъчните води на гр. Белослав, кв. Акациите и с. Страшимирово (чрез КПС 2, която препомпва отпадъчните води от северната част под езерото); Фериботен комплекс Варна; „Инхом“ ООД; Керамично предприятие с. Разделна и чрез основна калова станция КПС 1 изтласква водите към ПСОВ.

2.2.3. Анализ на строителните отпадъци

Образуваните строителни отпадъци на територията на община Белослав са предимно от юридически лица от строителна дейност. Незначителна част от тях са формирани от физически лица вследствие на ремонтни дейности. Много често, населението събира смесено строителните отпадъци с битовите.

Закона за управление на отпадъците регламентира задълженията на кмета на съответната община по отношение организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата.

Към настоящият момент смесените отпадъци от строителство и събаряне се доставят до общинското депо за битови отпадъци с цел използването им за рекултивация след стартиране на дейностите по изпълнение на проекта за рекултивация. С въвеждане в експлоатация на регионалното депо за неопасни отпадъци, формираните на територията на общината строителни отпадъци ще се предават за оползотворяване.

Данните за количеството на строителните отпадъци се отразяват от лица по чл.35 от ЗУО, извършващи дейности по събиране и транспортиране на строителни отпадъци на територията на общината, в съответствие с изискванията на *Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на рублични регистри (ДВ, бр.51/ 2014 г.)*.

Ниския жизнен стандарт на населението на общината определят слабо развитие на строителния бизнес. Строителството на територията на общината е в ограничен мащаб. Строителните обекти и обектите, подлежащи на реконструкция и/или основен ремонт са изключително малко. За разлика от битовите отпадъци, отпадъците от строителство и разрушаване не могат да бъдат пряко обвързани с броя на населението. Определянето на средна норма на жител на генерираните ОСР би било неточно и подвеждащо.

2.2.4. Изводи и препоръки

➤ Във връзка с намаляване замърсяването на водите в Община Белослав от производствени и битови дейности е необходимо:

- реконструкция и модернизация на съществуващите локални пречиствателни станции и съоръжения на обекти, заустващи в Белославско езеро;
- изграждане на нови локални пречиствателни станции и съоръжения за отпадъчни води.

➤ При извършване на морфологичния състав на отпадъците, задължително условие е същия да бъде изчислен съобразно утвърдената от МОСВ със заповед № РД-744/ 29.09.2012 г. Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци. Необходимо е ежегодно извършване на морфологичен анализ, изчислен съобразно утвърдената Методика.

➤ Не се прилага йерархията при управлението на отпадъците, а именно генерираните на територията на общината строителни отпадъци не се събират,

транспортират и отчитат разделно от смесения битов отпадъчен поток. Необходимо е създаване на организация по разделно събиране, транспортиране и отчитане на строителните отпадъци, образувани на територията на общината.

➤ Не са спазени изискванията на чл.16 от *НАРЕДБА за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали*, приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г., а именно: предварително третиране преди депониране на строителните отпадъци.

2.3. Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъците

2.3.1. Инфраструктура за битови отпадъци

• Площадки, съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци

Съгласно изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, отпадъците, предназначени за обезвреждане чрез депониране следва да се подлагат на предварително третиране преди депонирането им. Под "Предварително третиране" разбираме - всички физични, термични, химични или биологични процеси, включително сортирането, които променят характеристиките на отпадъците, с цел да се намали обема им или опасните им свойства, за да се улесни по-нататъшното им третиране или да се повиши оползотворяемостта им.

На територията на община Белослав в с.Езерово, м-ст „Чакмак баир“, на площ от 16 998 кв.м. е изградена инсталация преработка на твърди битови отпадъци (МБТ), с капацитет 450 т./ден.

Инсталацията обслужва община Варна и към момента и община Белослав.

Към настоящия момент отпадъците, генерирани на територията на община Белослав се подлагат на предварително третиране в съоръжение преди депонирането им. Събраните битови отпадъци от съдовете за събиране на смесени битови отпадъци се транспортират до МБТ инсталацията, експлоатирана от „Екоинвест Асетс“ АД, като се спазват основните методи за предварително третиране, а именно:

- разделно събиране при източника на образуване.
- сепариране (разделяне) по фракции на битовите отпадъци;
- биологични методи за третиране на биоразградимата фракция от общия поток на битовите отпадъци;
- смесени методи на механично и биологично третиране на битовите отпадъци.

Съгласно направените анализи в НПУО 2014-2020г. се наблюдава тенденция на постепенно нарастване на дела на предадените за рециклиране битови отпадъци. В абсолютни стойности за страната това нарастване е от 350 тона (2006 г.) до 159 770 тона (2011 г.), което за същия период представлява нарастване от 0,01% до 5,8% от дела на общо образуваните битови отпадъци. Най-съществените причини са въвеждането на такса за депониране на битови отпадъци и прецизирането на измерването на количествата депонирани отпадъци при въвеждането на новите депа с електронно измерване на входящия поток отпадъци.

• **Съдове и техника за събиране и транспортиране на битовите отпадъци**

Повишените изисквания за опазване на околната среда изискват оптимизиране на съществуващите или изграждане на нови системи за събиране и транспортиране на битови отпадъци от територията на общините. Във връзка със спазване на санитарно-хигиенните норми, както и опазване на човешкото здраве и околната среда, е необходимо общината да бъде обезпечена с нови съдове за събиране на отпадъци и специализирани автомобили със закрити каросерии, съоръжени с необходимата механизация за товаро-разтоварни работи и санитарно-хигиенни условия за шофьорите и работниците.

Дейностите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци на територията на община Белослав се осъществява от лице, притежаващо документ по чл.35 от ЗУО. За събирането на смесените битови отпадъци са осигурени 3402 броя контейнери тип „Мева“, с вместимост 1,1 куб.м. (110л.), 240 броя контейнери тип „Бобър“, с вместимост 1,1 куб.м. (110л.) и 185 броя кошчета за смет, като същите са разпределени пропорционално, в гр. Белослав – 2802 бр., с. Езерово – 404бр., с. Страшимирово – 359бр. и с. Разделна – 262 бр. . Събирането и транспортирането се осъществява по седмичен график, представен в следния табличен вид:

№ по ред	Ден от седмицата	Населено място
1.	Понеделник	гр. Белослав: Район I – ул. „Трети март“; ул. „Ц.Церковски“; ул. „Цар Симеон Велики“; ул. „Софроний Врачански“; ул. „Св.Св. Кирил и Методий“; ул. „Панагюрище“; ул. „Крушево“; ул. „Хаджи Димитър“; ул. „Паисий Хилендарски“; ул. „Сан Стефано“; ул. „Гебидже“; ул. „Пею Яворов“; ул. „Асен Златаров“; ул. „Христо Ботев“; Район VI –

		ул. „Петър Берон“; ул. „Мусала“; ул. „Панайот Хитов“; ул. „Калиакра“; ул. „Средна гора“; ул. „Александър Стамболийски“; ул. „Иван Вазов“; ул. „Паисий Хилендарски“; ул. „Елин Пелин“; ул. „Йордан Йовков“; ул. „Христо Смирненски“; с. Разделна
2.	Вторник	гр. Белослав: Район II – ул. „Рила“; ул. „Трети март“; ул. „Камчия“; ул. „Никола Вапцаров“; ул. „Авжди Сава“; ул. „Васил Левски“; ул. „Владая“; ул. „Оборище“; ул. „П. Пенев“; ул. „Страхил Войвода“; ул. „Кольо Дончев“; ул. „Батак“; ул. „Димитър Ватев“; ул. „Райко Даскалов“ и с. Езерово
3.	Сряда	гр. Белослав: Район III – ул. „Рила“; ул. „Хан Аспарух“; ул. „Черни връх“; ул. „Велико Търново“; ул. „Плиска“; ул. „Преслав“; ул. „Средец“; ул. „Стара планина“; ул. „Панайот Волов“; ул. „Люляк“; ул. „Минзухар“; ул. „Роза“; ул. „Иглика“; ул. „Синчец“; ул. „Кокиче“; ул. „Еделвайс“; ул. „Перуника“; ул. „Люлин“; кв. „Акациите“ и с. Страшимирово
4.	Четвъртък	гр. Белослав: Район IV, кв. „Акациите“ и с. Разделна
5.	Петък	гр. Белослав: Район V – ул. „Иван Вазов“; ул. „Валентина Терешкова“; ул. Шипка“; ул. „Ивайло“; ул. „Бенковска“; ул. „Трети март“; ул. „Смели“; ул. „Стадиона“; ул. „Капитан Петко“; ул. „Черно море“; ул. „Крайбрежна“; ул. „Чайка“; ул. „Дръзки“; с. Езерово и с. Страшимирово

Развитие на инфраструктурата за третиране на битовите отпадъци

Основни технически характеристики и капацитет на инфраструктурата за третиране на битовите отпадъци

- Депа за депониране на битовите отпадъци

С цел обезпечаване нуждите на общините от система от съоръжения за третиране на отпадъците, общини Варна, Аксаково и Белослав са включени в Проект EUROPEAID 124485/D/SV/BG. С Проекта се предвижда изграждане на регионално депо, инсталация за сепариране и компостиране на зелени отпадъци и съоръжения за рециклиране на строителни отпадъци в землище на с.Въглен, община Аксаково и закриване на общинските депа, неотговарящи на нормативните изисквания.

Във връзка с изграждане на регионална система на управление на отпадъците и в изпълнение на ИСПА мярка 2006 BG 16 PA 001 „Техническа помощ за подготовка на проекти в сектора по околна среда в България”, през 2007г. между МОСВ и общините Варна, Аксаково и Белослав бе подписано Споразумение за съвместна дейност в областта на управлението на битовите отпадъци.

Трите общини, включени в регионалния проект учредиха през месец декември 2008г. Регионално сдружение за управление на отпадъците ЕКО-2010. Негови основни цели са:

- ✓ подобряване на качеството на услугите за събиране, транспортиране и обезвреждане на битовите отпадъци и на приравнените към тях отпадъци.
- ✓ ефективно използване на ресурсите, възникващи в процесите на управление на отпадъците; оптимизиране на процесите за управление на отпадъците с оглед намаляване на разходите за услугата за събиране, транспортиране и обезвреждане на битовите отпадъци и на приравнените към тях отпадъци.

- ✓ постигане на прозрачност и отговорност на процесите на управление на отпадъците.
- ✓ реализирането на целите и изискванията на националното законодателство и подзаконовите актове за управление на отпадъците
- ✓ стимулиране и подпомагане на активността на отделните граждани за участие в процесите за управление на отпадъците.
- ✓ насърчаване на диалога и взаимодействието между държавата, органите на местното самоуправление, стопанските организации при решаване на проблемите, свързани с управлението на отпадъците.

Община Белослав е включена в “Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Варна”, финансирана по ОП „Околна среда 2007 - 2013 г.“, по проект № DIR-5112122-10-78, съгласно договор за безвъзмездна финансова помощ № DIR- 5112122-C004. Общата стойност на проекта е 34 418 964,33 лв. Бенефициент е община Аксаково, а партньори са общините Варна, Белослав и „Регионално сдружение за управление на отпадъците ЕКО 2010“. Съоръженията от системата за регионално управление на отпадъците включват:

- регионално депо за неопасни отпадъци, с общ капацитет 422 780 т. и с очаквана продължителност на експлоатация от 5 години;
- инсталация за компостиране на биоразградими отпадъци с капацитет 15 879 t/год.;
- инсталация за рециклиране на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаването на сгради с капацитет 245 000 t/год., като 27 915 са предназначени за депониране;
- депо за инертни отпадъци с капацитет 70 431 t/год.;
- пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) за третиране на инфилтратата от депото.

Регионално депо за общини Варна, Аксаково и Белослав се намира в имоти: №№ 025040, 025041, 038012 и 038025, общинска собственост, и 038004, 038005, 038006, 038007, 038008, 038009, 038010, 038011, 038013, 038014, 038015, 038017, 038018, 038019, 038020, 038021, 038022, 038023, 038024, 038026, 038027, 038029, 038030, 038034, 038035, 038036, 038037, 038038, 038039, 039025, 039026, 039027, 039028, 039029, 039030, 039031, 039035, 039036 и 039037, по картата на възстановената собственост в землището на с. Въглен, община Аксаково, област Варна, с обща площ 282,87дка, от които 46,159 дка общинска собственост, останалите - частна собственост с предвиден срок за експлоатация 20 години.

На около 200 м се намира действащото депо на общини Варна и Аксаково.

Към настоящия момент депото не е въведено в експлоатация. Изградена е 1 клетка и предстои изграждането на втора и трета клетка.

За експлоатацията на клетка 1, Инсталация за компостиране на биоразградими отпадъци, Съоръжение за рециклиране на отпадъци от строителство и разрушаване и Депо за инертни отпадъци, включително и от разрушаване, попадащи в обхвата на Приложение № 4 от Закона за опазване на околната среда, е издадено Комплексно разрешително № 461-НО/ 2013 г. Съгласно КР, капацитета на клетка 1 е 422 780 т. Инсталациите, включени в същото КР, но непадащи в обхвата на ЗООС са: Инсталация за компостиране на биоразградими отпадъци, Съоръжение за рециклиране на отпадъци от строителство и разрушаване и Депо за инертни отпадъци, включително и от разрушаване. Оператор/притежател на КР е община Аксаково.

• Претоварна станция

На територията на община Белослав и регионалното депо за неопасни отпадъци за регион Варна към настоящия момент не е изградена претоварна станция. По ИСПА мярката са правени проучвания за целесъобразността от изграждане на претоварни станции, но същите посочват, че не е била идентифицирана необходимост от такава инфраструктура. За периода на действие на настоящата програма се предвиждат мерки за третиране на смесените битови отпадъци в МБТ инсталацията, експлоатирана от „Екоинвест Асетс“ АД.

Изискванията в нормативната уредба за депонирането на отпадъците по екологосъобразен начин включват и това за предварителната подготовка на отпадъците преди депониране. Предварителното третиране променя характеристиките на отпадъците, с цел:

- да се намали обема им, или
- да се намалят опасните им свойства,
- да се улесни по-нататъшното им третиране или да се повиши оползотворяемостта им.

Изпълнението на поне една от целите на изискването за промяна на характеристиките на отпадъците е достатъчно, за да се счита, че операцията представлява предварително третиране. Целите ще бъдат постигнати чрез пресоване на отпадъците в сметосъбиращата техника, компактиране и разделно събиране за

намаляване обема на депонираните отпадъци, при което се постигат количествените цели за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци и целите за намаляване на количеството на биоразградимите отпадъци предназначени за депониране. Намаляването на опасните свойства на отпадъците ще се осъществи чрез отделянето на опасните битови отпадъци в рамките на системата за събиране на опасни отпадъци от домакинствата. Ще бъдат отстранени биоразградимите отпадъци, а чрез системите за разделно събиране и масово разпространените отпадъци, които след сортиране ще бъдат оползотворени.

- **Инсталация за биоразградими и за биоотпадъци**

Към настоящият момент в община Белослав няма въведена общинска система за разделно събиране на биоразградимите отпадъци и изградена инсталация за биоразградими отпадъци.

Биоотпадъците от зелените площи се образуват при поддържане на зелената система на община Белослав – косене на тревните площи, подрязване на храстова и дървесна растителност и др.

Биоразградимите отпадъци са тези, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно и включват хранителните, хартиените, картонените, градинските и дървесните отпадъци; текстилни отпадъци, отпадъците от кожи и други (неидентифицирани) отпадъци. Голяма част от тях са биоотпадъци (от поддържане на обществени площи, паркове и градини предвид селскостопанския характер на общината) и се събират разделно. ЗУО изисква кмета на общината да организира разделното събиране и съхраняване на битовите биоразградими отпадъци и биоотпадъците, в т. ч. определяне на местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на тези отпадъци и предаването им за компостиране или друг вид третиране.

- Поетапното намаляване на количеството на депонираните биоразградими отпадъци е задължение на общините съобразно съществуващото законодателство. Целите за намаляване на депонираните биоразградими битови отпадъци произтичат от европейската Директива 1999/31 за депата за отпадъци, ЗУО и *Наредбата за разделното събиране на биоотпадъци (ДВ. бр.107 от 13.12.2013г.)*, като следва да се постигнат поетапно до 2020 г. за всеки от регионите за управление на битовите отпадъци: най-късно до 31 декември 2013 г. ограничаване на количеството депонирани битови биоразградими отпадъци до 50% от общото количество на същите отпадъци през 1995 г.
- най-късно до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството депонирани

битови биоразградими отпадъци до 50% от общото количество на същите отпадъци през 1995 г.

Въведени са цели за оползотворяване на разделно събраните биоотпадъци, които представляват вид биоразградими отпадъци, включително от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, и подобни отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост. Тези цели следва да се постигнат поетапно до 2020 г. от всеки от регионите за управление на битовите отпадъци:

- до 31.12.2016 г. не по-малка част от 25% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.;
- до 31.12.2016 г. не по-малка част от 50% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.;
- до 31.12.2016 г. не по-малка част от 70% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.

В изпълнение на заложените в действащото законодателство цели за оползотворяване на разделно събраните биоотпадъци и за поетапното намаляване на количеството на депонираните биоразградими отпадъци, в съответствие с Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26.04.1999 г., в рамките на регионалната система за управление на отпадъците в регион Варна, понастоящем община Белослав предава биоразградимите и биоотпадъците в МБТ инсталацията, находяща се в землището на с.Езерово, м-ст „Чакмак баир“, община Белослав, експлоатирана от „Екоинвест Асетс“ АД. За инсталацията е издадено Комплексно разрешително № 506-НО/2015 г. Инсталацията за преработка на твърди битови отпадъци е модулен тип. Същата включва:

- ✓ Линия за механично третиране с капацитет 450 т./ден;

В линията се извършва ръчно и механично сортиране на неспецифични и едрогабаритни отпадъци. Механичното сортиране се осъществява чрез магнитни сепаратори, вихротоков сепаратор, балистичен сепаратор и оптични сепаратори. Предварително третиране (балиране) се осъществява чрез балираща преса PRESONA LP 80 VA. Раздробяването се извършва с шредер – дробилка с капацитет 140 000 т./г..

- ✓ Линия за биологично третиране с капацитет 248 т./ден.

Рециклирането и възстановяването на органични вещества се извършва в линията за биологично третиране, посредством 10 бр. биологични реактори, в които се осъществяват процесите на компостиране и други процеси на биологичната трансформация.

✓ Шредираща линия за производство на модифицирано гориво (RDF) с капацитет 224 т./ден.

• **Инсталация за предварително третиране/сепариране, сортиране и други за битови отпадъци**

Към настоящият момент в община Белослав няма въведена общинска система за предварително третиране/сепариране, сортиране и др. за битови отпадъци. Тези дейности се осъществяват в МБТ инсталацията на „Екоинвест Асетс“ АД, изградена по линия на публично-частно партньорство. Инсталацията включва сортиране, уплътняване, раздробяване и компостиране, с общ капацитет 450 т./ден и се състои от: тромел с трисекционно сито, магнитни сепаратори, вихровотоков сепаратор, балистичен сепаратор, оптични сепаратори, уплътняваща преса и шредер – дробилка. Постъпващите в инсталацията смесени битови отпадъци се сепарират ръчно и механично. Ръчното сепариране се прилага за неспецифичните и едрогабаритните отпадъци, а механичното сепариране се прилага за основния отпадъчен поток. След сортиране, част от подлежащите на рециклиране отпадъци се уплътняват с цел намаляване на техния обем. Останалия отпадъчен поток биоразградими отпадъци се подава към компостиращата инсталация.

• **Площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци**

На територията на общината не са налични общински площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци.

Съгласно изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО, кметът на общината отговаря за осигуряване на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинства, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по – голямо от 10000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места.

Произтичащите от тази разпоредба ангажименти на кмета, както и до момента, могат да бъдат реализирани посредством изграждане на такива площадки или чрез сключване на договор с лица, притежаващи съответен документ за дейности с отпадъци по чл. 35 от ЗУО за площадки на територията на общината. За отделните потоци отпадъци, с цел изпълнение на задълженията си, кметът може да сключи договори с различни лица. Въведена е система за разделно събиране на отпадъци от опаковки от хартия, пластмаса и метал и стъкло чрез сключен договор с организация по оползотворяване „Екоколект“ АД, като са осигурени 94 бр. специализирани съдове, разположени във всички населени места. Обслужването на контейнерите с отпадъци от опаковки от хартия, пластмаса и метал се осъществява два пъти месечно, а

обслужването на контейнерите за отпадъци от стъклени опаковки се осъществява след заявка. За 2014 г. са събрани 20,860 т. отпадъци от опаковки, от които хартиени и картонени опаковки – 7,580 т., пластмасови опаковки – 1,615 т., метални – 0,075 т. и стъклени – 11,590 т.

В съответствие с нормативните изисквания е наложително да се осигури възможност гражданите да предават разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други, на отредени за тази цел площадки. При неизпълнение на това изискване, Закона за управление на отпадъците е предвидил увеличаване с 15 на сто на отчисленията по чл. 64 за периода до отстраняване на неизпълнението.

Реализирането на площадки за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата дават възможности на местната власт да намали разходите за събиране на битовите отпадъци, т.к. тези съоръжения са най-евтиният начин да се увеличи рециклирането. Освен това площадките имат значителна роля за повишаване на количествата рециклирани отпадъци, както и повишаване мотивацията на повече хора да участват в системите за разделно събиране на рециклируеми отпадъци, особено с оглед на приетото изискване в Закона за местните данъци и такси от 2015г., общините да въведат определяне на таксата за битовите отпадъци на база количествата образувани отпадъци, което представлява пряк икономически стимул за гражданите.

На тези площадки, могат да се приемат широк диапазон от рециклируеми отпадъци – на първо място обемисти/едрогабаритни домакински отпадъци и опасни отпадъци от бита, а също и негодни за употреба батерии, текстилни отпадъци, излезли от употреба електрически уреди, биоразградими зелени отпадъци и др. На някои площадки, също така е възможно и приемането на използвани растителни мазнини.

На общинската площадка следва да бъде организирано събирането на едрогабаритни отпадъци като: дюшеци, килими, мебели (шкафове, гардероби, легла, дивани, матраци, дограми и др.). Необходимо е да се осигурят условия за приемане на опасни отпадъци от домакинствата, когато са в малки количества. Това са двата потока отпадъци, извън биоразградимите, които затрудняват в най-голяма степен организираното събиране на битовите отпадъци, както и разделното събиране на отпадъците от опаковки. От друга страна липсата на алтернатива за гражданите води до струпването на големи количества едрогабаритни отпадъци от стари мебели и други до съдовете за отпадъци. По отношение на опасните отпадъци от домакинствата трябва да бъде осигурен екологосъобразен начин за управление. Така

във всеки един момент гражданите могат да се освободят от стари лекарства, лакове, бои, препарати, и тези опасни отпадъци да не попадат в системите за разделно събиране, затруднявайки рециклирането и да не бъдат депонирани.

Следва да се отбележи, че разходите за събиране и третиране на строителните отпадъци не са включени в такса битови отпадъци, която се събира от населението по смисъла на Закона за местни данъци и такси.

Материалите, които могат да бъдат събирани допълнително на общинските площадки и за тях да бъдат определени такси от общините или операторите на съоръженията са: инертни материали, като чакъл, тухли, керемиди, гипсокартон и други инертни строителни материали.

Фактори, обуславящи намаляване на разходите за събиране и третиране на отпадъците:

1. Намаляването на честотата на събиране и транспортиране на отпадъците (сивия контейнер за смесени битови отпадъци). Това води до намаляване експлоатационните разходи, както и се подобрява оперативната производителност на транспортните средства.
2. Намаляване необходимостта от транспортни средства и труд. Намаляване честотата на събиране води до намаляване на доставката и употребата на скъпоструващи транспортни средства/камиони, а оттам до икономия на труд, капитал и разходи за поддръжка.
3. Намаляване въздействието върху околната среда. Намаляване на честотата на събиране с цел транспортиране на отпадъците означава по-малко товарни автомобили, по – нисък разход от използване на гориво и по-малко вредни емисии във въздуха.
4. Предоставянето на възможности за нови услуги. Със спестените разходи от намаляване честотата на събиране се подпомага създаването на допълнителни програми за подобряване на събирането на рециклируеми отпадъци, както и такива програми, които водят до предотвратяване на образуването на отпадъци в училищата, лечебните заведения и др.
5. Увеличаването на възможностите за отклоняване на отпадъците от депата. Все по-малко отпадъци ще постъпват в депа.

• **Площадки за изкупуване на битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло**

На основание чл.19, ал.3, т.6, т.7, т.9, т.10 от Закона за управление на отпадъците, ангажимент на Кмета на общината е:

- ✓ разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло от домакинствата, административните, социалните и обществените сгради, заведенията за обществено хранене, търговските обекти и обектите за отдих, забавления и туризъм;
- ✓ организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци;
- ✓ организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите, регламентиращи масоворазпространените отпадъци и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;
- ✓ разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане;
- ✓ осигуряването при необходимост на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други.

Освен Кмета на общината, ангажимент към отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали имат и ползвателите на търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради, които са длъжни да ги събират разделно и да ги предават на лица, притежаващи разрешителни документи и/или организация по оползотворяване. Изключение от това изискване се допуска в населени места, където няма изградена система за разделно събиране на тези отпадъци от домакинствата. Към настоящия момент общината не предвижда изграждане на площадки за разделно събиране на отпадъци от домакинствата, т.к. е включена в Интегрирана система за управление на отпадъците в регион Варна.

Всеки от регионите постига поетапно за отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали следните количества рециклирани отпадъци

До 1 януари 2016 г. – най-малко 25 на сто от общото им тегло;

До 1 януари 2018 г. – най-малко 40 на сто от общото им тегло;

До 1 януари 2020 г. – най-малко 50 на сто от общото им тегло.

На територията на община Белослав функционират 4 площадки в гр.Белослав за събиране, съхраняване и третиране на метални отпадъци, експлоатирани от лица по чл.35 от ЗУО.

С разделното събиране на отпадъци, целящо рециклиране и други форми на оползотворяване може да се постигне значително намаляване на количеството на депонираните отпадъци, което ще доведе до удължаване на полезния живот на регионалното депо за отпадъци и до съкращаване на разходите за събиране и обезвреждане на отпадъците.

На разделно събиране подлежат следните потоци отпадъци:

- Отпадъци от хартия, метал, пластмаси, стъкло
- Масово разпространени отпадъци (освен отпадъците от опаковки)
- Битови биоразградими отпадъци и биоотпадъци
- Опасни отпадъци от бита
- Едрогабаритни битови отпадъци
- Строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради
- Болнични отпадъци
- **Площадки/ места за предаване на ИУЕЕО, излезли от употреба гуми, НУБА, отработени масла**

На територията на общината не са изградени общински площадки за събиране и третиране на отпадъци от ИУЕЕО, излезли от употреба гуми, и НУБА и отработени масла. Съгласно публикуваната информация на водения от Изпълнителна агенция по околната среда регистър на лицата, притежаващи документи по чл. 35 от ЗУО, интернет адрес: http://pdbase.government.bg/forms/public_permits.jsp, за събиране и третиране на отпадъци от ИУЕЕО, НУБА и отработени масла, функционират 4 площадки на територията на гр.Белослав, експлоатирани от лица по чл.35 от ЗУО.

Събирането на ИУЕЕО, за което общината е сключила договори с организации по оползотворяване е кампанийно, посредством мобилни екипи. Разделното събиране на НУБА се осъществява посредством разположени на обществено достъпни места на територията на цялата община съдове – детски градини, учебни заведения, търговски обекти.

Следва да се има предвид, че този вид инфраструктура не се осигурява от общината, а е изцяло бизнес инициатива по схемата „разширена отговорност на производителя“, но въпреки това общината има следните задължения по организиране на дейности по разделното им събиране.

Негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)

Дейностите с негодни за употреба батерии и акумулатори се извършват съгласно Директива 2006/66/ЕО за батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и съгласно Наредбата за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (Обн. ДВ. бр.2 от 8.01. 2013г., попр. ДВ. бр.6 от 22.01.2013г., изм. и доп. ДВ. бр.51 от 11.06. 2013г.). Обект на националното и европейското законодателства са всички видове батерии и акумулатори, уредите, в които са вградени батерии и акумулатори, както и негодните за употреба батерии и акумулатори.

Задълженията относно разделното събиране, транспортирането, съхраняването, предварителното третиране, рециклирането, оползотворяването и/или обезвреждането на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) имат икономическите оператори и кметовете на общини.

Лицата, които пускат на пазара батерии и акумулатори, изпълняват задълженията си индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване. Те са задължени да събират определен процент от пуснатите от тях на пазара вече негодни портативни, автомобилни и индустриални батерии и акумулатори. Събирането на автомобилни и индустриални НУБА може да се извършва и от лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ.

Кметът на общината организира дейностите по разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на НУБА като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на портативни и автомобилни НУБА;

Кметът на общината организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА по чл. 19, ал. 3, т. 7 ЗУО, като сключва договор с организации по оползотворяване на НУБА, притежаващи разрешение, и/или други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ за извършване на дейности с НУБА и/или комплексно разрешително. В договора с тях се определят:

1. изискванията към системата за разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА от домакинствата, в т.ч. обслужвано население, брой и разположение на съдовете и площадките за разделно събиране на отпадъците, честота на обслужване;

2. задълженията за контрол по спазване на изискванията за разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА на територията на общината;

3. задълженията и начинът за предоставяне на информация на гражданите на общината по прилагане на системата за разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА, провеждане на образователни и информационни кампании и работа с обществеността;

4. задължение за предоставяне в определен срок най-малко веднъж годишно на информация за разделно събраните портативни и автомобилни НУБА на територията на общината.

Организациите по оползотворяване на НУБА и лицата, които пускат на пазара **портативни и автомобилни** батерии и акумулатори и изпълняват задълженията си индивидуално, създават системи за разделно събиране и рециклиране на портативни и автомобилни НУБА, осигуряват събиране от крайните потребители чрез специално оборудвани превозни средства - от местата, в които се образуват портативни и/или автомобилни НУБА, или чрез поставяне на съдове за разделно събиране, разположени на мястото на продажбата на портативни и на автомобилни батерии и акумулатори или на друго достъпно място в района, в който се образуват портативни и автомобилни НУБА.

Броя и разположението на местата за поставяне на съдовете за събиране на **портативни и автомобилни** НУБА е в зависимост от броя жители на общината като се осигурява най-малко едно място на 1000 жители за портативни НУБА, а за автомобилни най-малко едно на 5000 жители .

Местата за разполагане на съдовете за събиране на портативни и/или автомобилни НУБА включват и местата за продажба на батерии и акумулатори.

Лицата, които пускат на пазара батерии и акумулатори, могат да установят депозитни системи.

Лицата, които извършват продажба на **портативни и/или автомобилни** батерии и акумулатори на крайните потребители, имат задължение да поставят съдове за разделното им събиране на територията на обекта, където извършват продажбата и да ги приемат без заплащане от страна на крайните потребители. Осигуряването на съдовете за разделно събиране и предаването на събраните количества портативни и/или автомобилни НУБА на лица притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ, е безплатно за лицата, които извършват продажба на портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори на крайните потребители, и се финансира от организациите по оползотворяване на НУБА и от лицата, които пускат на пазара батерии и акумулатори и изпълняват задълженията си индивидуално.

Крайните потребители могат да върнат портативни и/или автомобилни НУБА на територия на търговски обект, в който се предлагат батерии и акумулатори от същия вид, без да закупуват нови.

Негодните за употреба **индустриални** батерии и акумулатори се събират разделно на мястото на тяхното образуване.

Изхвърлянето на НУБА в съдове за битови отпадъци и нерегламентираното изхвърляне и/или изливане на електролит от НУБА са забранени.

Отработени масла

Предвижда се организирането на събирането на отработените масла на територията на общината да се предостави на организация по оползотворяване. Въпреки това е възможно в рамките на периода на прилагане на настоящата програма, организацията по оползотворяване да не прояви интерес тъй като количеството масла за чието оползотворяване е отговорна, нараства незначително и е твърде вероятно целите заложи в *Наредбата за отработени масла и отпадъчните нефтопродукти* (ДВ. бр.2/8.01. 2013г.) да бъдат постигнати чрез събиране на отработени масла от източници, различни от бита или общини с по-голяма гъстота на населението.

Независимо дали ще се сключи договор с организация по оползотворяване, ще бъдат предприети следните мерки за осигуряване прилагането на законодателството за управление на отработени масла:

- ✓ идентифициране на обектите, в които се извършва смяна на отработени масла и обектите, в които се изкупуват отработени масла;
- ✓ определяне на разрешените места за смяна на отработени моторни масла и информиране на обществеността за това;
- ✓ упражняване на контрол на дейностите с отработени масла и отпадъчни нефтопродукти;

Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/

Излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване се третира съгласно Наредбата за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (ДВ бр. 100/19.11.2013 г.). Лицата, които пускат на пазара ЕЕО, предназначено за употреба в бита, отговарят за разделното събиране, транспортирането, съхраняването, предварителното третиране, повторната употреба, рециклирането, оползотворяването и обезвреждането на ИУЕЕО, образувано в бита. Те изпълняват задълженията си чрез колективни системи или индивидуално. Организациите по оползотворяване и индивидуално изпълняващи задълженията си лица, които пускат

на пазара ЕЕО, предназначено за употреба в бита, създават системи за разделното му събиране като осигуряват събиране от крайните потребители чрез превозни средства - от местата, в които се образува ИУЕЕО, или чрез поставяне на съдове за събиране, разположени на мястото на продажбата на ЕЕО или на друго достъпно място в района, в който се образува ИУЕЕО, или чрез оборудване на места за разделно събиране на ИУЕЕО;

Лицата, които пускат на пазара ЕЕО, могат да установят депозитни системи за ЕЕО, пуснато от тях на пазара.

При определянето на броя и разположението на местата за разделно събиране на съответния вид ИУЕЕО се отчита броят на жителите в съответното населено място, като системите за разделно събиране трябва да осигуряват най-малко едно място на 10 000 жители. Като се има предвид, че общия брой на населението в общината е над 10 000 жители, то за цялата ѝ територия следва да бъдат обособени две места за разделно събиране на ИУЕЕО.

Крайните потребители предават ИУЕЕО в определените места. Те могат да върнат безплатно ИУЕЕО в търговските обекти, които извършват продажба на ЕЕО, при покупката на ново подобно ЕЕО. Освен това, могат да върнат безплатно много малко по размер ИУЕЕО (при което нито един външен размер не надвишава 25 cm) в търговските обекти или на входа на обектите, които извършват продажба на ЕЕО, без да закупуват ЕЕО от подобен вид.

Към момента в страната съществуват пет организации по оползотворяване на ИУЕЕО, притежаващи разрешително по чл. 81, ал.1 от ЗУО.

Излезли от употреба пневматични гуми (ИУГ)

Дейностите по събирането, съхраняването, транспортирането, оползотворяването или обезвреждането на ИУГ се извършват съгласно Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (ДВ. бр.73/ 25.09. 2012г.)

Лицата, които пускат на пазара гуми, отговарят за събирането, съхраняването, транспортирането, оползотворяването или обезвреждането на ИУГ, а когато не могат да бъдат идентифицирани, отговорността се носи от дистрибуторите, включително от лицата, извършващи продажби на крайните потребители. Те изпълняват задълженията си индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване като осигуряват възможност за приемане на ИУГ от крайните потребители в местата на продажбата и на смяната им. За предаването на ИУГ крайните потребители не дължат заплащане.

Лицата, извършващи продажба и/или смяна на гуми, в т.ч. мобилните сервиси за

гуми, сключват договор с организация по оползотворяване на ИУГ, с лица, които пускат на пазара гуми, и изпълняват задълженията си индивидуално и/или с лица, изпълняващи дейности с ИУГ и са длъжни да осигурят възможност за приемане на ИУГ от крайните потребители в местата на продажба и смяна на гумите.

Събирането и/или съхраняването на ИУГ се извършва на площадки за събиране и/или съхраняване на ИУГ, обособени самостоятелно или като част от площадките, на които са разположени съоръжения и инсталации за оползотворяване или обезвреждане на ИУГ. Събирането и/или съхраняването може да се извършва и в местата, където те се образуват, включително в местата за смяна или продажба на гуми.

В изпълнение на задълженията си кметът на общината:

- ✓ определя местата за събиране на ИУГ на територията на общината, когато са общински имоти, без да възпрепятства дейността на лицата, сключили договор с организация по оползотворяване, и на лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално,
- ✓ информира обществеността за местоположението им и за условията за приемане на ИУГ;
- ✓ съдейства за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на ИУГ и предаването им за оползотворяване или обезвреждане.

Кметът на общината сключва договор за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на ИУГ и предаването им за оползотворяване или обезвреждане с организация по оползотворяване или лице, което пуска на пазара гуми и изпълнява задълженията си по наредбата индивидуално.

Към момента на разработване на програмата общината не е организирала дейностите по разделно събиране на излезли от употреба гуми и няма сключен договор с организация по оползотворяване на ИУГ. Извършват се проучвания за възможностите за организиране събирането на ИУГ на територията на общината да се предостави на организация по оползотворяване.

● **Инсталации за оползотворяване на сметищен газ**

На територията на община Белослав не е изградена инсталация за оползотворяване на сметищен газ, т.к. това е изискване при проектиране и изграждане на депа, отговарящи на нормативните изисквания, заложи в *Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатацията на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци*, а на територията на общината не е налично такова.

- **Съдове за фамилно компостиране на градински отпадъци**

Компостирането е най-практичният и удобен начин да се третират органичните отпадъци в райони с еднофамилни къщи. Компостирането, което е собствения начин на природата за рециклиране, представлява контролирано разграждане на органични материали, подобряване на почвата, който е резултат от правилното компостиране. Компостирането може да бъде по-лесно и по-евтино, отколкото поставянето на тези отпадъци в чували, или транспортирането им до претоварни станции или до контейнерите на централизираната система за събиране на отпадъци. Компостът също така подобрява почвата и отглежданите на нея растения. В селата обикновено има градини, ливади, дървета, храсти, или дори саксии за засаждане на растения и домашно приготвеният компост е много полезен. Всички органични отпадъци могат да се компостират. От всички "зелени" отпадъци - отпадъци от дворове, като опадали листа, окосена трева, плевели и останки от градински растения, също и хранителни отпадъци, може да се получи отличен компост. Дървесните отпадъци от дворове могат да бъдат насечени и нарязани до размера на дърва за горене в печка или камина или да бъдат раздробени чрез шредер до дървесни стърготини или малки парченца. Когато се поставят около засадени растения или за настилка на пътеки, те накрая ще бъдат биоразградени и ще се превърнат в компост.

Компостирането може да се практикува в повечето дворове в изработени в домашни условия или фабрично произведени съдове за компостиране или просто на открити купове (в някои населени места има изискване за затворени съдове). Фирми, училища и други предприятия може също лесно да компостират отпадъците си. Изработените в домашни условия съдове могат да бъдат направени от дървесни отпадъци, тел, снегозадържащи съоръжения или дори амортизирани съдове за отпадъци. Фабрично произведените съдове включват такива със система за обръщане, рамки, конусообразни и съдове с голям обем.

На територията на общината не е са разположени съдове за фамилно компостиране на градински, биоразградими и зелени отпадъци, но е планирано да се проучат възможностите за финансиране за въвеждане на фамилно компостиране.

- **Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци**

В изпълнение на заложените в действащото законодателство цели за оползотворяване на разделно събраните биоотпадъци при източника на образуване, е планирано предприемане на необходимите действия за обезпечаване територията на общината с такава инфраструктура.

Задълженията на лицата, извършващи дейности по събиране и транспортиране на биоотпадъци се свеждат до:

- осъществяване на дейността при наличие на издаден документ по чл.35 от ЗУО;
- използване на специализирани транспортни средства, които недопускат замърсяване компонентите на околната среда и не смесват разделно събрани биоотпадъци с други отпадъчни потоци;
- поставяне на обслужените съдове на точно определените за целта места;
- представяне за съгласуване с кмета на общината график и маршрут за събиране и транспортиране на биоотпадъците до съоръжения за последващото им третиране, както и всяко изменение на графика и маршрута;
- спазване на съгласувания с кмета на общината или определено от него длъжностно лице, график и маршрут;
- транспортиране на биоотпадъците до определеното от кмета на общината съоръжение за третиране.
- не възпрепятстват функционирането на съществуващата система за събиране на смесени битови отпадъци;

Задълженията на лицата, притежатели на биоотпадъци и обхванати от организираната общинска система за разделно събиране се свеждат до:

- определяне на лица, отговорни за разделното събиране на хранителни и кухненски биоотпадъци;
- определяне на места за разполагане на съдовете за биоотпадъци, като не допускат достъпа на външни лица и животни до съдовете;
- изхвърляне на образуваните хранителни и кухненски биоотпадъци в предоставените им специализирани съдове;
- предаване и/или изхвърляне на биоотпадъците от зелени площи на определените от кмета на общината места;
- опазване на съдовете за биоотпадъци, като не допускат повреждането им.

С цел спазване разпоредбите на Наредбата за разделно събиране на биоотпадъци, е наложително въвеждането на следните забрани:

- повреждането на съдовете за биоотпадъци, както и неконтролираното изгаряне на отпадъците в тях или извън тях;
- смесването на разделно събрани биоотпадъци с други видове отпадъци;
- изхвърлянето на биоотпадъци в съдовете за събиране на смесени битови отпадъци при наличие на изградени системи за разделно събиране на биоотпадъци;
- изхвърлянето на биоотпадъци в съдове за разделно събиране на отпадъци;

- изхвърлянето на биоотпадъци от поддръжката на зелените площи (клони, шума и дървесни отпадъци), извън определените за целта места.
- депонирането и/или обезвреждането на биоотпадъците по какъвто и да е друг начин в случай, че могат да бъдат рециклирани или оползотворени на територията на страната.

• **Инфраструктура за разделно събиране на опасни отпадъци от бита**

Основен ангажимент на общината е организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци, извън обхвата на наредбите по чл.13, ал.1 от Закона за управление на отпадъците и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане. Общинската територия не е обезпечена с инфраструктура за разделно събиране на опасни отпадъци от бита.

2.3.2. Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване

Закона за управление на отпадъците и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани материали поставят изисквания към възложителите на обществени поръчки за строителни дейности и за разрушаване на сгради, в това число, когато общината е възложител на строителни дейности и на дейности по разрушаване на сгради:

- строителната документация да съдържа план за управление на строителните отпадъци;
- да контролират практическото изпълнение на този план;
- да контролират изпълнението на плана за управление на строителните отпадъци при въвеждане в експлоатация на обектите и в случаите, когато възложител на строителните дейности и за разрушаване на сгради не е общината, но тя е компетентна за приемане на строежите;
- да изискват влагане на рециклирани строителни материали в определени количества, когато общината е възложител на обществени поръчки, които са различни за различните строежи (пътища, сгради и др.)

Общината има ангажимент за управлението на строителните отпадъци, формирани на територията ѝ от ремонтни дейности в домакинствата, когато са в малки количества. Тя отговаря за събирането, включително разделното, оползотворяването и обезвреждането им, но само от ремонтна дейност, образувани от домакинствата. С влезлия през 2012 г. нов Закон за управление на отпадъците, отпадна ангажиментът ѝ за осигуряване на депо и други съоръжения за всички строителни отпадъци на територията ѝ. В качеството ѝ на възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради и принудително премахване на строежи, тя има

задължение по третиране и транспортиране на отпадъците от строителните площадки и изготвяне на План за управление на строителните отпадъци в обхват и съдържание, определени с Наредбата за управление на строителните отпадъци.

В общината не се извършва интензивна строителна дейност, поради което отпадъците от строителство и разрушаване са в незначителни количества. До въвеждането в експлоатация на регионалното депо за неопасни отпадъци, формираните на територията на общината строителни отпадъци, в това число и изкопаните земни маси са транспортирани до общинското депо за неопасни отпадъци с цел рекултивация. На територията на общината не е налично съоръжение/инсталация за предварително третиране на строителни отпадъци.

2.3.3. Инсталации за третиране на утайки от ПСОВ

Предвид специфичните местни условия и обстоятелства на община Белослав, и спазвайки йерархията при управление на отпадъците се предвижда приоритетно оползотворяване на утайките преди обезвреждане. Съгласно Националния стратегически план за управление на отпадъците от ПСОВ, е задължително утайките да бъдат предварително третирани преди тяхното оползотворяване – употребата им в земеделието. Под „третирана утайка“ се разбира утайка, която е преминала през биологично, химично и термично третиране, дълготрайно депониране или всякакъв друг процес, който значително е намалил способността за ферментация и възможността за възникване на опасности за здравето, произтичащи от употребата на утайки.

Съгласно предвижданията на Националния стратегически план за управление на отпадъците от ПСОВ на територията на Република България за периода 2014-2020 г., депонирането на утайки от ПСОВ, депонирането не се приема за устойчив подход при управление на утайките. За държавите-членки, които до 1995г. са депонирали над 80 % от образуваните депонирани биоразградими отпадъци, като например Обединеното кралство и Гърция, както и за новите членки на ЕС, сред които е и България, е предвиден преходен период за съответствие с чл. 5, който може да бъде удължен с не повече от 4 години. Следователно, България трябва да намали количеството на депонираните биоразградими отпадъци с 75% най-късно до 2020г. В тази връзка депонирането на утайки като начин за тяхното управление е приемливо само, ако бъдат спазени критериите на Решение на Съвета 2003/33/ЕО, което определя процедури за приемането на отпадъци на депа съгласно член 16 и Приложение II към Директива 1999/31/ЕО.

Като цяло държавите в ЕС използват голямо разнообразие от технологии за третиране на утайките, които имат директна и двупосочна връзка с основните начини за обезвреждането им в съответните страни. По отношение на стабилизирането на утайките се счита, че методите за разграждане (анаеробно или аеробно) са най-разпространеното решение в ЕС. В частност, анаеробното стабилизиране се смята за най-използвания метод в държавите - членки, докато аеробното разграждане се прилага предимно в регионите с по-малки съоръжения за пречистване на отпадъчни води. В тези места, също така, по-голямата част от утайките са подложени на анаеробно разграждане. Компостирането и химичното стабилизиране или стабилизирането с вар са с по-малко значение, въпреки че все още се използват в няколко държави. В повечето случаи се изисква вторично стабилизиране на компоста с цел постигне на необходимите изисквания за хигиенизиране/обеззаразяване. В някои от старите и новите държави – членки се използва дългосрочното съхранение. То представлява лесен и евтин метод за третиране на утайки, но изисква подходящ климат и големи площи.

Възможно е оползотворяване на утайките в селското стопанство при спазване на изискванията на “Наредбата за изискванията за опазване на почвата при употреба на утайки от пречистването на отпадъчни води за нуждите на земеделието”. Планирано е изготвянето на план за управление на утайките от ПСОВ. Отпадъците се отнасят към групата на отпадъците от пречиствателни станции - 19 08 от Наредба № 2 за класификация на отпадъците.

ПСОВ-Белослав включва:

- механично стъпало – решетки, пясъкозадържател, първичен утайтел ,
- биологично стъпало – SBR реактор / биобасейн с подприщване /, въздуходувна станция за пневматична аерация, дефосфатизация, дезинфекция,
- утайково стопанство- утайкоуплътнител, силос за утайки, депо за обезводнени утайки, изсушителни полета.

Третирането на утайките се извършва по следния начин: излишната активна утайка се подава за утаяване съвместно с първичните утайки. Смесените утайки постъпват гравитачно в ПС и оттам се препомпват към утайкоуплътнител. Каловата вода се връща към основния поток, а уплътнената утайка гравитачно се подава към силос за утайки (изсушителни полета). Уплътнената утайка се хомогенизира и обезводнява до влажност 80% на лентова филтърпреса. Преди извозването на обезводнения кек на депо Девня има възможност за временно складиране (до 7 месеца) в изсушителни полета. Обмисля се варианта оползотворяването на утайките от ПСОВ да се

осъществява чрез използването им в селското стопанство, като естествен подобрител на почвите, при спазване на изискванията на "Наредбата за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието".

2.3.4. Други инсталации и съоръжения за третиране на отпадъци

На територията на общината са налични един медицински център и 16 лекарски практики. От дейността им се формират отпадъци, класифицирани като инфекциозни. Опасните отпадъци се събират и съхраняват разделно от неопасните, т.к. е забранено тяхното смесване при спазване Наредбата за третиране на опасни и производствени отпадъци. Спазват се правилата за временно съхранение на определените за целта места, използваните съдове, контейнери, чували. На мястото на генериране опасните отпадъци се събират в полиетиленови торби, поставени в кофи с капак и педал. Кофите са маркирани с жълт цвят и са поставени на местата, където се образуват опасните отпадъци. Острите (пробождащи, режещи) отпадъци като употребени игли, спринцовки, системи за вливания, остриета на скалпели се събират в плътно затворени контейнери за еднократна употреба. Контейнерите да са от влагоустойчив материал, който не позволява пробиване. Затворените контейнери се поставят в полиетиленовите чували за опасни отпадъци. Чувалите с опасни отпадъци се събират в добре затварящи се стационарни или превозими съдове, изготвени от материали, които не могат да взаимодействат с отпадъците. Чувалите с опасни отпадъци се съхраняват временно в определено за целта помещение, от където се транспортират до мястото на тяхното обезвреждане.

Отпадъци, съдържащи кръв и биологични течности са отпадъци от здравни заведения, съдържащи човешка или животинска кръв, секрети и екскрети, които не се категоризират като инфекциозни отпадъци. Има основания да се предполага, че такива отпадъци биха могли до известна степен да бъдат замърсени с патогенни микроорганизми / превръзки, тампони, спринцовки без игла, инфузионни набори без игла, бинтове, гипсове и други /.

На територията на общината е наличен склад за съхраняване на опасни отпадъци - залежали и негодни за употреба препарати за растителна защита. Склада се стопанисва от ППЗК „Зора“, с.Езерово и в него се съхраняват около 2000 кг пахообразни (4 куб.м) и 1600 л течни (3,2куб.м) негодни за употреба пестициди. Склада е кооперативна собственост и е в незадоволително състояние, неотговарящо на изискванията за съхраняване на опасни отпадъци. Голяма част от опаковките на пестицидите са разкъсани, а варелите корозирали. Негодните препарати за

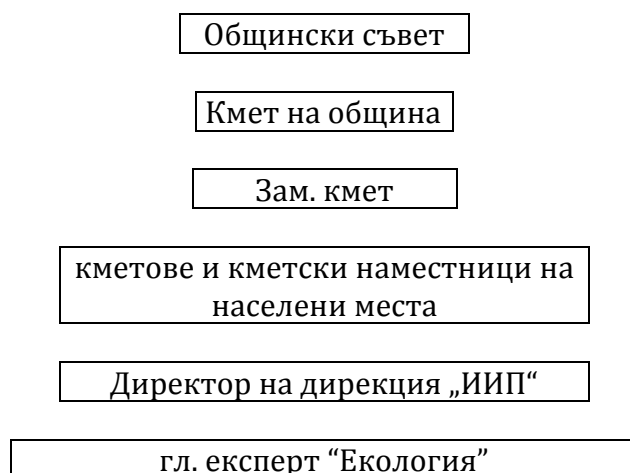
растителна защита подлежат на предаване за последващо третиране – обезвреждане, за което се търси финансиране.

2.3.5. Основни изводи и препоръки

- ✓ Общината е включена в регионална система за организирано събиране, транспортиране и обезвреждане на битови отпадъци, като ползва технически съоръжения – МБТ инсталация на „Екоинвест Асетс“ АД за предварително третиране, рециклиране, компостиране на отпадъци и регионално депо за обезвреждане на битови отпадъци, след въвеждането му в експлоатация;
- ✓ Препоръчва се за периода 2016-2020г. на територията на Община Белослав да не се разрешава изграждането на нови депа за промишлени отпадъци.
- ✓ За наличните опасни отпадъци – негодни за употреба пестициди следва да се предприемат неотложни мерки за предаването им на лица, притежаващи необходимия документ по чл.35 от ЗУО за окончателно обезвреждане.
- ✓ Необходимо е организираната система за събиране и транспортиране на битови отпадъци да бъде обезпечена с нови съдове и специализирани автомобили;
- ✓ Не е налична система за фамилно компостиране на зелени отпадъци. Да се проучат възможности за разработване и финансиране на проект за доставяне на съдове за домашно компостиране.
- ✓ Необходимо е да се осигурят условия за приемане на разделно събрани масово разпространени отпадъци – гуми, отработени масла, ИУЕЕО и НУБА;

2.4. Анализ на институционалния капацитет

Отговорните лица по управлението на дейностите с отпадъците са:

Към общински съвет – Белослав функционира постоянна комисия „Законност, собственост, опазване на околната среда; селско стопанство“, отговорна за решаване на проблемите по опазване на околната среда, в частност и на отпадъците.

С Наредба № 2 за управление на отпадъците на територията на община Белослав са определени условията и реда за изхвърлянето, събирането, транспортирането, оползотворяването и обезвреждането на твърдите битови, строителните, производствените, опасните и масово разпространените отпадъци, в съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

Контролните функции по дейностите за управление на отпадъците в рамките на общината имат кмета на общината, заместник кмет, директор на дирекция „ИИП“, главен експерт „Екология“, а конкретно по населени места кметовете и кметските наместници. Известни контролни функции изпълняват и служителите от Районно полицейско управление – Белослав.

Съгласно чл. 15 от Закона за опазване на околната среда, кметовете на общини провеждат държавната политика по опазване на околната среда на местно ниво, като в задълженията им са вменени следните дейности:

1. информират населението за състоянието на околната среда съгласно изискванията на закона;
2. разработват и контролират заедно с другите органи планове за ликвидиране на последствията от аварийни и залпови замърсявания на територията на общината;
3. организират управлението на отпадъци на територията на общината;
4. контролират изграждането, поддържането и правилната експлоатация на пречиствателните станции за отпадъчни води в урбанизираните територии;
5. организират и контролират чистотата, поддържането, опазването и разширяването на селищните зелени системи в населените места и крайселищните територии, както и опазването на биологичното разнообразие, на ландшафта и на природното и културното наследство в тях;
6. определят и оповестяват публично лицата, отговорни за поддържането на чистотата на улиците, тротоарите и други места за обществено ползване на територията на населените места, и контролират изпълнението на техните задължения;
7. организират дейността на създадени с решение на общинския съвет екоинспекции, включително на обществени начала, които имат право да съставят актове за установяване на административни нарушения;
8. определят длъжностните лица, които могат да съставят актове за установяване на административните нарушения по този закон;

9. осъществяват правомощията си по специалните закони в областта на околната среда;

10. определят лицата в общинската администрация, притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда.

В структурата на общинска администрация е обособена и функционира Дирекция „Инфраструктура и инвестиционна политика“, в която работи един главен експерт „Екология“. Преките задължения на заемания длъжността са, както следва:

1. изготвя и участва в изготвянето на програми, стратегии и планове, свързани с устойчиво развитие и опазване на околната среда;

2. подготвя проекти на нормативни актове и проекторешения на общински съвет по въпроси, свързани с опазването на околната среда и екологията;

3. участва в разработването, провеждането и контрола на мероприятията, касаещи опазването и възстановяването на околната среда и екологичната политика на територията на общината;

4. координира дейността на общинската администрация в областта на екологията с РИОСВ, БДЧР, РЗИ, ОДБХ, РДНСК, както и с:

- неправителствените екологични природозащитни организации и движения;

- научната общност, частните и държавните фирми и със специалисти в областта на екологията;

5. контролира екологичното състояние на общината;

6. изготвя документи по проекти и процедури, свързани с опазването на околната среда;

7. въвежда и ръководи ефективна система за управление на отпадъците чрез интегриран мениджмънт.

8. участва в подготовката на договорите за дейността по сметопочистването, сметоизвозването, поддържането на депата за отпадъци и осъществява контрол по същата дейност;

9. разяснява, предупреждава и осведомява широката общественост по отношение на всички дейности, намерения и последствия спрямо компонентите на околната среда и проблемите, свързани с тях, чрез всички средства за масова информация.

От страна на Общинския съвет, по силата на ЗМСМА, преки отговорности за решаване на проблемите с управление на околната среда има постоянната комисия „Законност,

собственост, опазване на околната среда; селско стопанство“, която се състои от председател и 4 членове.

Нормативната база, с която общината работи, е действащото към момента международно, национално и местно законодателство.

В областта на опазване на околната среда, община Белослав има изготвени и действащи следните общински наредби:

- Наредба № 1 за опазване на обществения ред на община Белослав;
- Наредба № 2 за чистотата, управлението на отпадъците и екологията на община Белослав;
- Наредба № 8 за определянето, администрирането на месните такси и цени на услуги в община Белослав;
- Наредба № 15 за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Белослав

2.4.1. Функции за управление на отпадъците

С въвеждането на нови изисквания в европейското, съответно и националното законодателство, непрекъснато се увеличава необходимостта от наличие на определено звено в общинската административна структура, което да има както основна функция – да подпомага по същество определените със съответните специализирани нормативни актове по управление на отпадъците изпълнението на правомощията на кмета, така и спомагателна функция, изразяваща се в съдействие, координация, техническа помощ и др.

Основните и спомагателни функции имат следните направления:

- ✓ Общинска политика за отпадъците – изготвяне на планови и нормативни документи в областта на управлението на отпадъците;
- ✓ Дейности, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на отпадъци;
- ✓ Финансово обезпечаване – разработване на годишни план-сметки, определяне на годишните такси за свързаните с отпадъци услуги и други;
- ✓ Дейности по наблюдение и контрол – извършване на контрол и инспекции, в това число превантивен, текущ и последващ контрол, и координация с други органи, налагане на санкции;
- ✓ Дейности за информиране и привличане на обществеността – обществени консултации и привличане на обществеността, информационно-разяснителни дейности и кампании.

2.4.2. Състояние на човешките ресурси с възложени функции за отпадъци

Числеността на общинска администрация Белослав към 2015 г. е 41 щатни бройки. Служителите в администрацията са разпределени в три дирекции – Дирекция „Финанси и административно обслужване“, Дирекция „Месни приходи и дейности“ и Дирекция „Инфраструктура и инвестиционна политика“. Дирекциите се ръководят от трима директори на дирекции. Числеността на Дирекция „ФАО“ е 8 щатни бройки, на Дирекция „МПД“ е 10 щатни бройки и на Дирекция „ИИП“ са 6 щатни бройки. Дейността на общинска администрация Белослав се осъществява от държавни служители, и лица, работещи по трудово правоотношение. Правата и задълженията на всички служители, произтичат от Закона за държавния служител, Кодекса на труда и от нормативните актове по прилагането им.

Лицата, отговорни за управление на дейностите по отпадъците на територията на община Белослав са: Общински съвет, Кмет, Зам. Кмет, Кметове и кметски наместници, Директор на дирекция „ИИП“ и Гл. експерт – еколог.

Регионалното управление на отпадъците прехвърля основните отговорности относно обезвреждането на битовите отпадъци и събирането и предаването за третиране на опасните отпадъци от домакинствата.

Анализът на количествените характеристики на човешките ресурси показва, че броят на служителите, пряко отговорни за управление на отпадъците е крайно недостатъчен. Пример за това е 1 щатната бройка за длъжността главен експерт „Екология“. За повишаване на професионалната квалификация и качествените характеристики на служителя, ангажиран и с управлението на отпадъците, се осигуряват посещения на семинари и курсове за обучение и квалификация, в следните направления:

1. компетентност при разработване на нормативни актове, указания, планове и програми по управление на отпадъците на местно ниво;
2. упражняване на ефективен контрол и извършване на проверки за спазване на изискванията по управление на отпадъците;
3. въвеждане на разделно събиране на отпадъците;
4. регионално управление на отпадъците;
5. събиране, обработка, анализиране и докладване на данни;
6. подготовка, разработване, оценка и управление на проекти за изграждане на инфраструктура за събиране, съхраняване и третиране (оползотворяване/обезвреждане на отпадъци, в това число и операциите по временно оползотворяване или обезвреждане на отпадъци);

7. процедурите и условията за кандидатстване по различни Оперативни програми;

8. провеждане на процедури и сключване на договори за възлагане на дейностите по управление на отпадъците;

9. прилагане на схеми за публично-частни партньорства.

Материално-техническата и информационна обезпеченост на персонала, пряко ангажиран с изпълнение на функциите е недостатъчна. Необходима е компютърна техника и софтуер за поддържане на база данни за отпадъците, приети за депониране в регионалното депо за неопасни отпадъци, данни от системата за организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци, отчетите на организациите по оползотворяване и др. Необходимо е и осигуряване на автомобилен транспорт.

2.4.3. Изводи и препоръки

- ✓ За оптимизиране на функциите е препоръчително служителят/служителите, пряко свързани с управлението на отпадъците да бъдат обезпечени с нужната материално-техническа и информационна база.
- ✓ За повишаване на професионалния капацитет е препоръчително служителят/служителите, пряко свързани с управлението на отпадъците да участват в семинари, работни срещи, обучения и други, организирани от МОСВ, Организации по оползотворяване, Браншови организации, РИОСВ, Регионални сдружения.

2.5. Анализ на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъци и осъществени мерки за тяхното възстановяване

В рамките на проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците на регион Варна“, е изготвен работен проект за закриване и рекултивация на общинското депо за неопасни отпадъци в м-ст „Дълбок дол“, землище гр. Белослав, за което е издадено разрешение за строеж № 12/ 12.03.2014 г. Работния проект е съгласуван от МОСВ за техническа и биологична рекултивация на депото за твърди битови отпадъци, разположено в ПИ 119043. Към настоящия момент се очаква финансиране на проекта от ПУДООС, като с това ще се закрие и рекултивира съществуващото депо.

2.5.1. Описание на общинските депа в обхвата на анализа

На територията на община Белослав са функционирали две депа за битови отпадъци – в с.Езерово, м-ст „Чакмак баир“ и в землището на гр.Белослав, м-ст „Дълбок дол“. Депото в землището на с.Езерово е закрито и рекултивирано и на негово място е

изграден инсталацията за преработка на битови отпадъци, експлоатирана от „Екоинвест Асетс“ АД.

Общинското депо за битови отпадъци в землището на гр.Белослав е разположено на 1 км. северно от регулацията на гр. Белослав и заема площ от 9.3 дка. До депото се достига по полски път, без трайна настилка. Отстоянието на границата на площадката до най-близките водни обекти е 3 км. (плавателен канал 2). Най – близко разположеният пояс II на санитарно-охранителна зона около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване се намира на 1.5 км. западно от депото, а най-близкото общо и индивидуално водоползване е на 800 м.

Депото е в експлоатация от 1960 г. За депото е в сила Заповед № 133/16.07.2009 г. на директора на РИОСВ-Варна за преустановяване експлоатацията на обекта. Предстои неговата рекултивация.

2.5.2. Изводи и препоръки

- ✓ Осигуряване на финансиране за рекултивиране на общинското депо;
- ✓ Набелязване на конкретни мерки за недопускане на повторно замърсяване на закритите и рекултивирани сметища.

2.6. Анализ на организационните схеми и форми за управление на отпадъците; планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите

С цел запазване на положителните тенденции в йерархията за управление на битовите отпадъци, са направени следните препоръки като конкретни мерки и действия в НПУО 2014-2020 г. и в Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъците:

- Отчисленията (екотаксата) за депониране на отпадъците да се прилагат стриктно за всички общини, тъй като са сериозен стимул за общините за намаляване количествата депонирани отпадъци.
- С приоритет по ОПОС 2014-2020 г. да се финансират проекти на общини за съоръжения за оползотворяване на биоразградимите отпадъци и за въвеждането на системи за разделното им събиране (съдове, специализирани автомобили и др.) и на проекти на общините за предотвратяване на образуването и депонирането на отпадъци.

Във връзка с горната препоръка с приоритет МОСВ/ОПОС да подготвят указания и изисквания към проектите на общините за изграждане на системи за разделно събиране и съоръжения за оползотворяване на биоотпадъците.

- Проучване от общините на най-ранен етап на основните източници на хранителни, зелени и други биоотпадъци и на количествата им и за

специфичния подход на всяка община за създаване на системи за разделното им събиране.

- Провеждане на постоянни обучителни програми за всички общини в България по управление на битовите отпадъци в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, с акцент върху управление на биоразградимите отпадъци, разделно събиране и рециклиране и предотвратяване, извършване на проучвания за морфологичен състав на отпадъците.
- Подпомагане от Оперативна програма „Конкурентоспособност и иновации” 2014-2020 г. на бизнес проекти за изграждане на съоръжения за сепариране и рециклиране на рециклируеми отпадъци от пластмаса, хартия и картон, стъкло и за предотвратяване на образуването на отпадъци, включително битови отпадъци.
- Въвеждане на информационна система, отчитаща домашното компостиране и на степента на устойчивост на реализираните от общините проекти в тази област.
- Приближаване към принципа „замърсителят плаща” при определяне на такса битови отпадъци чрез измерване на количеството.
- Предоставяне на преференции на домакинствата и юридическите лица по отношение на таксата битови отпадъци при условие, че се включат и участват в системи за разделно събиране на отпадъците, първоначално като пилотни проекти.
- Още по-тясно интегриране на информационните системи на НСИ и ИАОС относно отпадъците, което в известна степен зависи и от унифициране на системите на европейско ниво – Евростат и ЕК.

С Наредба № 8 за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги в община Белослав, изменена и допълнена с решение № 473 по протокол № 39/22.01.2015 г. на общински съвет, се уреждат отношенията, свързани с определянето и администрирането на местни такси и цени на предлаганите от общината услуги, реда и срока на тяхното събиране, в това число местните такси и цени на услуги, касаещи управлението на отпадъците.

2.6.1. Анализ на схемите за управление на отпадъците

За прилагането на принципа "замърсителят плаща", в съответствие с изискванията на националното и европейското законодателство, се налага нарастване на таксите, заплащани от домакинствата до нива, позволяващи възстановяване на всички разходи за извършваните в момента дейности, както и за бъдещото въвеждане на

нови съоръжения и услуги. При повишаването на таксите следва да бъде отчитана и поносимостта им, съобразно доходите на населението.

Програмата предвижда мерки за:

- ✓ прогресивно нарастване на "таксите за битови отпадъци", с цел достигане на нива, покриващи дългосрочните разходи;
- ✓ изразходване на средствата, постъпващи от такси, само за дейности по управление на отпадъците, по най-ефективния начин;
- ✓ покриване на всички разходи на оператора за изграждане и експлоатация на регионалните съоръжения, както и разходите за дейностите след закриването му;
- ✓ засилване на контрола спрямо нелегалното изхвърляне на отпадъци и изхвърляне на нерегламентирани места.

Съгласно Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на община Белослав, размера на таксата се определя пропорционално върху данъчната оценка по смисъла на чл.20, 21 от ЗМДТ на недвижимите имоти за всяка от предоставените услуги - сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения, чистота на териториите за обществено ползване.

С оглед намаляване на тежестта върху домакинските бюджети от разходите за управление на отпадъците, ще се търсят възможности за финансиране на изграждането на инфраструктурата по управление на отпадъците от ДБ, национални и международни финансови институции, както и привличане на инвестиции от частния сектор, под формата на публично-частни партньорства.

Схема за отговорност на домакинствата и на другите лица, които генерират битови отпадъци

Същността и смисълът на общоевропейските принципи ***“Отговорност на производителя”*** и ***“замърсителят плаща”*** се изразява в това, че лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висок степен на защита на околната среда и човешкото здраве.

Услуги чрез прилагане на схемата за „Разширена отговорност на производителя“

Община Белослав е сключила договор с „Екоколект“ АД за предаване на хартия, пластмаса и метал.

Схема за отговорност на домакинствата и на другите лица, които генерират утайки от ГПСОВ, в резултат на отвеждането и пречистването на битови отпадъчни води

Експлоатацията и поддържането на канализационната и водоснабдителната инфраструктура се осъществява от „В и К - Варна“ ООД. Формираните от дейността на ПСОВ Белослав утайки се третират в изсушителни полета. Предвидена е възможност за депониране на утайки от ПСОВ на Регионалното депо при с.Въглен, до намиране на приложение за оползотворяването им. По-голям източник на утайки на територията на община Белослав като „МТГ – Делфин“ АД е включен към ГПСОВ – Варна, съгласно сключен договор с оператора „В и К – Варна“ ООД.

2.6.2. Икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план сметка, включваща необходимите разходи за:

- ✓ Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци – контейнери, кофи и други за обществени места, обществени заведения, паркове и градини;
- ✓ Събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депо или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им; проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците;
- ✓ Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Общинският съвет взема решение за размера на таксата за организирано сметосъбиране, сметоизвозване, депониране и поддържане на чистота.

Основните приходи, които постъпват в общината за дейности по опазване на околната среда, идват от таксата за битови отпадъци, а при недостиг и от други общински приходи. Същите се разходват по предназначение за извършване на услугите за събиране, транспортиране и обезвреждане на битовите отпадъци, поддържане на териториите за обществено ползване и депата на територията на общината, отразени в таблицата:

Разходи за дейностите по чистота, озеленяването и опазването на околната среда на община Белослав за периода 2012-2014 година

Година	2012	2013	2014
Разходи за чистота и озеленяване и опазване на околната среда в лв., в това число:	495455	623220,20	632299,44
Събиране и транспортиране на битови отпадъци	438 065	438 065	438 065,28
Закриване и мониторинг на депо	-	101 890	94 122,16
Закупуване на съдове за битови отпадъци	22 140	20 590,20	20 682
Ликвидиране на нерегламентирани замърсявания	-	1980	-
Озеленяване на новоизградени детски площадки	-	15 120	15 120
Почистване на улични платна, паркове и други територии	-	45 575	64 310
Изработване на проект за закриване, рекултивация и следексплоатационен мониторинг	12 595,80	-	-

Относителен дял на такса смет в общинския бюджет

За 2013 г. приходите от такса битови отпадъци възлизат на 1 001 858 лв., а разходите за чистота – 805 801 лв.

За 2014 г. приходите от такса битови отпадъци възлизат на 895 292 лв., а разходите за чистота – 863 744 лв.

Разходите за управление на отпадъци и ОС за 2014 г. включват: чистота, озеленяване и благоустройство и са в размер на 932 005 лв., чийто относителен дял е 10,9 % от всички разходи.

2.6.3. Основни изводи и препоръки

- ✓ Проучване на възможности за ползване на европейски и други публични средства за финансиране на разходите за управление на отпадъците;
- ✓ Изготвяне на Методика за определяне/изчисляване размера на такса битови отпадъци на територията на община Белослав за 2017 г., съобразена с разпоредбите на ЗМДТ.
- ✓ Завишаване нивото на покритие на разходите за управление на отпадъците – чрез подобряване събираемостта, завишаване на такса битови отпадъци въз

основа на завишаване размера на отчисленията, обезпечаване на разходите за закупуване на нови съдове и автомобилен парк, завишаване на разходите на извършваната услуга по събиране и транспортиране на отпадъци.

2.7. Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Община Белослав има функционираща информационна система за оповестяване на населението за състоянието на околната среда.

Информационното обслужване на населението се състои в информиране на обществеността за включването ѝ в предстоящи екологични мероприятия, за участие при разработване и обсъждане на проекти, за изпълнение на конкретни мероприятия и резултатите от тях и т.н.

Механизмът на информационното обслужване се състои в събиране и обработване на данните. Режимът на поднасяната информация е ежедневен, периодичен и постоянен, в зависимост от значимостта и естеството на съобщението.

За информиране на обществеността най-използваните средства са:

- обявления на информационните табла в сградата на община Белослав и в кметствата;
- интернет страница на община Белослав – www.beloslav.com

През следващия програмен период фокусът на администрацията ще се насочва към използването на информационните технологии като средство за подобряване на административното обслужване. Към момента общинската администрация не предлага електронни административни услуги, но има техническа готовност за предлагане на такива. В сайта на общината са публикувани по-важните нормативни и стратегически документи и публични регистри.

2.7.1. Наличие на стратегически подход в информационно-разяснителната политика на общината във връзка с дейностите по управление на отпадъците

Община Белослав има потенциал да насърчи предотвратяването и намаляването на образуването на отпадъците чрез провеждане на мероприятия за повишаване на екологичното съзнание на населението. Мероприятията следва да бъдат насочени към действия преди покупката на продуктите (да се вземат предвид възможните вредни въздействия върху околната среда) и след използването им и последващото им третиране, в т.ч. и подготовката за повторната им употреба и оползотворяване.

Специфичния инструмент за насърчаване на предотвратяване образуването на отпадъци е екомаркировката на продуктите. При работа с обществеността особено място заема групата на подрастващите ученици и децата от детските градини, т.к. те

са по-възприемчиви и у тях лесно и трайно може да се възпита загриженост за околната среда.

2.7.2. Разяснителни и образователни дейности и привличане на обществеността

Във връзка с управлението на отпадъците, община Белослав активно се включва и провежда ежегодно следните информационно-разяснителни и образователни дейности и кампании:

- ✓ Национална кампания „За чиста околна среда“ с наименование „Почистване и облагородяване на зелени площи и изграждане на тренировъчно игрище със земна основа в гр.Белослав“ – финансиран проект от ПУДООС.
- ✓ Национална кампания „За чиста околна среда“ с наименование „Почистване и облагородяване на зелени площи в с.Страшимирово“ - финансиран проект от ПУДООС.
- ✓ Национална кампания „За чиста околна среда“ с наименование „Обичам природата и аз участвам“ - финансиран проект от ПУДООС.
- ✓ Кампания „Да изчистим България за един ден“ – почистени всички нерегламентирани замърсявания в общината, както и участъци от улици в гр.Белослав.

2.7.3. Начини за предоставяне на информация относно общинските услуги в областта на управление на отпадъците.

В общината функционира информационен център за предоставяне на административни услуги в областта на управление на отпадъците. В сайта на общината са публикувани основните стратегически документи като Общинския план за развитие на община Белослав, отчети за извършени дейности по Програмата за опазване на околната среда, Наредбата за чистотата, управлението на отпадъците и екологията на община Белослав.

2.7.4. Изводи и препоръки

Информационната политика на общината е обезпечена в достатъчна степен по отношение състояние в сектор Опазване на околната среда.

Необходимо е предприемане на следните мерки за подобряване на информационната политика и привличане на обществеността:

- ✓ Провеждане на информационни кампании за повишаване екологичното съзнание на населението, включващи разяснителни дейности за: предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци; увеличаване количествата рециклирани и оползотворени отпадъци; подобряване на организацията по разделяне, временно съхраняване, събиране и транспортиране

на отпадъците; предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци;

- ✓ Въвеждане на информационна система с цел информиране на обществеността и бизнеса за:
 - Необходимостта и ползите от намаляване количествата генерирани отпадъци;
 - Ред и начин за предаване на строителни отпадъци, образувани в резултат от строителни и ремонтни дейности в жилища, офиси, търговски обекти и административни сгради;
 - Списък на организациите по оползотворяване на отпадъците;

2.8. Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъците.

Основни национални документи, регламентиращи събирането и предоставянето на информация за отпадъците е Законът за управление на отпадъците и Наредба № 1 от 4 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

Много на брой различни институции събират информация, касаеща управлението на отпадъците, като все още няма изградена интегрирана информационна система.

Местната нормативна уредба по управление на отпадъците осигурява необходимите условия за прилагане на националното законодателство. В тази връзка се предвиждат задължения за различните лица, които имат отговорности в процеса на управление на отпадъците - собствениците или наемателите на търговски обекти (магазини) и заведения за обществено хранене, домсъветите, собствениците (или наематели), на еднофамилни жилища. Специално внимание следва да се отдели на въвеждането в общинската наредба на направените изменения в нормативните актове за управление на масово разпространени отпадъци.

За обезпечаване на прилагането на новоприетото законодателство е необходимо да се идентифицират лицата, които имат задължения и отговорности като специално внимание следва да се обърне на големите генератори на отпадъци – търговски обекти, административни сгради, предприятия, които ползват системата за събиране и обезвреждане на битовите отпадъци, строителни дружества и на местата, които се използват или са били използвани за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.

Ефективното прилагане на законодателството на местно ниво е невъзможно без осигуряване на достатъчен, квалифициран и мотивиран персонал в общинската

администрация, подходящи технически ресурси (оборудване и т.н.) и въвеждане на информационни системи за събиране и обработка на данни.

Планирането, регулирането и налагането на законодателството по управление на отпадъците зависи от наличните човешки ресурси в общината. За да се подпомогне изпълнението на законодателството, компетентните органи на национално, регионално и общинско ниво се нуждаят от достатъчен и квалифициран персонал.

Изпълнението на Програмата за управление на отпадъците изисква подобряване на административния капацитет на местно ниво.

Планирането и установяването на финансово обезпечени и поносими за населението системи за събиране (включително разделно) и транспортиране на отпадъците, експлоатацията на съоръжения и инсталации, е предизвикателство за голяма част от по-малките общини. Това налага насърчаване съвместната работа с общините, включени в Регионалното сдружение, с цел изпълнение на техните отговорности и подпомагане усъвършенстването на системите за управление на отпадъците чрез регионалните инициативи и осигуряване на достъп до необходимото ноу-хау и техническа инфраструктура за обезвреждане на приемлива за населението цена.

Изводи и препоръки:

- ✓ По отношение създадената в общината организация за събиране, обработване и предоставяне на информация за дейностите с отпадъците, информационното обезпечаване частично покрива основните направления на дейностите по управление на отпадъците, както следва:
 - Предварително и последващо планиране;
 - Събиране и транспортиране на отпадъците и поддържане чистотата на територията на общината;
 - Третиране и обезвреждане на отпадъците;
 - Разделно събиране на масово разпространени отпадъци (при въвеждане на система за МРО);
 - Контрол по изпълнение на дейностите;
 - Проучаване, проектиране и изграждане на нови съоръжения;
 - Техническа и биологична рекултивация на сметища.
- ✓ Информационното обезпечаване на управлението на отпадъците в община Белослав е публично по своя характер, но не е налична онлайн за аналитични цели вид. За изпълнение целите на програмата е необходимо да се изгради единна информационна система за управление на отпадъците, която да обхваща и стандартизира целия процес по управление на отпадъците, с цел

изготвяне на качествени анализи въз основа на достоверна информация при планиране и вземане на управленчески решения.

- ✓ Препоръчително е да се създаде организация за съхраняване, обмен и достъп до основни групи документи в обхвата на сектор „Управление на отпадъците“, като например: цени и такси за услуги за заплащане на ТБО, заповеди на кмета на общината, сключени договори с външни фирми за МРО, обезвреждане на отпадъци, дейности по предварително третиране, отчети, протоколи, в това число констативни протоколи за осъществен контрол, регистри на обекти, договори, фирми, оператори и лица с издадени документи по чл.35 от ЗУО, регистър за изпълнение на контролната дейност.

2.9. Прогнози за образуваните отпадъци

Прогноза за населението

За целите на настоящата програма по отношение прогноза за населението, е използвана информация на НСИ, за населението на област Варна, като за целта са представени три варианта:

I вариант (при хипотеза)

	2015	2020	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060
Варна	476661	476878	474400	470176	465045	459517	453266	445741	436602
мъже	232855	232752	231635	229898	227860	225697	223121	219804	215580
жени	243806	244126	242765	240278	237185	233820	230145	225937	221022

I вариант се определя като реалистичен и е съобразен с нормативните изисквания на Европейския съюз за демографското и социално-икономическото развитие на страните – членки.

II вариант (относително ускоряване)

	2015	2020	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060
Варна	477195	478978	478666	476928	474481	471663	468073	463191	456731
мъже	233145	233877	233927	233520	232932	232259	231226	229461	226737
жени	244050	245101	244739	243408	241549	239404	236847	233730	229994

II вариант се предполага, че демографското развитие ще протича при благоприятни социално-икономически процеси в стрната.

III вариант (относително забавяне)

	2015	2020	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060
Варна	476400	475871	472289	466803	460279	453310	445572	436513	425783
мъже	232713	232207	230494	228078	225285	222309	218873	214666	209572
жени	243687	243664	241795	238725	234994	231001	226699	221847	216211

III вариант Развитието на населението е прогнозирано при хипотези за неблагоприятни социално-икономически процеси в стрната.

Прогнозата на населението на общината по населени места за периода 2015 – 2020г., е изчислена на база вариант I, тъй като този вариант е хипотеза на конвергентност (определя се като реалистичен и е съобразен с нормативните изисквания на Европейския съюз за демографското и социално-икономическото развитие на страните – членки)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Община Белослав	10637	10531	10425	10321	10217	10116
гр. Белослав	7522	7447	7372	7298	7225	7153
с. Езерово	1730	1713	1696	1679	1662	1646
с. Разделна	499	494	489	484	479	474
с. Страшимирово	886	877	868	860	851	843

Норма на натрупване към момента на анализа

Важен показател за управление на отпадъците е нормата на натрупване на отпадъците, представена като количеството на образуваните битови отпадъци за година на човек от населението. Образуваните битови отпадъци на човек от населението в България, за населени места 3 - 25 хил жители е 295.5 кг/жител/година.

За целите на анализа за норма на натрупване, са взети от резултатите от направени измервания за нормата на натрупване, съгласно Ръководство за определяне броя и вида на необходимите съдове и техника за събиране и транспортиране на отпадъци, а именно:

№	Населени места с население в хиляди жители	примерни норми за натрупване на битови отпадъци в м ³ /жител за една година
---	--	--

		2000 г.	2005 г.	2010 г.	2015 г.	2020 г.
1.	До 1	0,56	0,64	0,73	0,81	0,87
2.	От 1 до 5	0,61	0,69	0,77	0,83	0,90
3.	От 5 до 10	0,98	1,08	1,17	1,25	1,32
4.	От 10 до 25	1,08	1,20	1,30	1,38	1,46
5.	От 25 до 50	1,12	1,27	1,35	1,42	1,50
6.	От 50 до 100	1,23	1,40	1,49	1,55	1,60
7.	От 100 до 150	1,32	1,48	1,57	1,64	1,67
8.	От 150 до 250	1,49	1,67	1,79	1,85	1,90
9.	От 250 до 300	1,65	1,83	1,95	2,02	2,05
10.	Над 300	1,81	1,98	2,05	2,10	2,13

От проведените досега изследвания, за основна част от общините нормата на натрупване се движи между 0,5 и 2 кг/жит/ден.

Нормата на натрупване към момента на анализа за населените места в община Белослав е изчислена на база генерираните количества битови отпадъци за периода 2010 – 2014 г. на човек от населението, спрямо общия брой на населението за същия период.

Прогноза на нормата на натрупване

Прогноза за нормата на натрупване за населените места в община Белослав е изчислена на база основните параметри, определени за количество образувани битови отпадъци на човек от населението, а именно 295,5 кг/ж/г, съгласно утвърдената методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци от Националния план управление на отпадъците 2014 -2020 г.

Съгласно утвърдената Методика за определяне на морфологичния състав на смесените битови отпадъци и съобразно хипотезата на конвергентност, за периода 2015 – 2020 г., е изчислена прогноза за общото количество генерирани отпадъци на територията на община Белослав и по населени места. В таблицата по-долу ясно се вижда, че средно генерираните отпадъци за периода 2015 – 2020 г. е 3 047 т.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Община	3141	3110	3079	3049	3017	2888

Белослав						
гр. Белослав	2222	2200	2178	2156	2134	2113
с. Езерово	511	506	501	496	491	486
с. Разделна	147	145	144	143	141	140
с. Страшимирово	261	259	256	254	251	249

Очакваното намаление на нормата на натрупване на отпадъци се дължи основно на два факта:

- ✓ Очаквано намаление на населението;
- ✓ Предприемане на мерки от общината за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци;

Прогнозиране на количествата отпадъци съгласно морфологичния състав на отпадъците.

Морфологичен състав съгласно Методиката от Националния план 2014-2020 г.

Населени места	под 3 хиляди	3-25 хиляди	25-50 хиляди	50-150 хиляди	над 150 хиляди
Хранителни	15.60%	23.20%	28.00%	30.60%	28.90%
Хартия	6.10%	8.50%	8.10%	9.40%	11.40%
Картон	4.00%	5.50%	6.90%	8.20%	9.40%
Пластмаса	10.30%	10.10%	12.80%	15.40%	11.30%
Текстил	2.00%	3.70%	2.90%	2.90%	2.80%
Гума	1.00%	0.90%	1.00%	1.00%	0.90%
Кожа	1.00%	0.90%	1.00%	1.00%	0.90%
Градински	30.90%	21.70%	13.10%	11.00%	11.00%
Дървесни	2.90%	2.00%	2.90%	2.10%	2.00%
Стъкло	2.40%	6.10%	7.00%	7.80%	9.20%
Метали	1.90%	2.00%	2.00%	2.00%	1.90%
Инертни	21.30%	14.80%	13.70%	8.00%	9.70%
Опасни	0.60%	0.60%	0.60%	0.60%	0.60%
общо	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

С цел унифициране на подхода на общините за осъществяване на анализ на състава на отпадъците през 2012 г. МОСВ утвърди Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци. В методиката е направен задълбочен анализ на тенденциите в развитието на образуване на отпадъците, както и на тенденциите в развитието на материалите и връзката им с образуване на различните фракции. Определени са и основните параметри, влияещи върху нормата на натрупване и морфологичния състав на отпадъците. В малките населени места от 3 до 25 хил. ж. с най-голям относителен дял са биоразградимите отпадъци - около 60%,

като градинските са водещи с относителен дял 30% в най-малките населени места, а хранителните – с малък превес над градинските в групата на населените места от 3 до 25 хил. ж. За големите населени места от 50 хил. ж. до 150 хил. ж. и над 150 хил. ж. хранителните отпадъци имат най-висок относителен дял (около 30%), следвани почти поравно (по около 10% за изброените групи) от хартия и картон (които заедно са над 20% от отпадъците), пластмаса, градински отпадъци, стъкло и инертни отпадъци. Следователно, над 60% от състава на битовите отпадъци и в населените места над 50 хил.ж. представляват биоразградимите отпадъци. С увеличаване на броя жители нараства и съдържанието на хартия и картон в битовите отпадъци – от 10% на 20%, както и на хранителни отпадъци – от около 15% на около 30%.

Във връзка с изчисленията, които общините ще правят и ще трябва да доказват пред МОСВ за изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци, общините са задължени на определена периодичност да извършват морфологичен анализ на битовите си отпадъци, като използват методиката, утвърдена през 2012 г. Това ще даде възможност за съпоставимост на данните и проследяване на тенденциите за промените в морфологията на битовите отпадъци.

Прогнозиране на количествата разделно събрани отпадъци

Прогнозирането на количествата рециклирани битови отпадъци се основава на предприети мерки, свързани с въвеждане на системите за разделно събиране на рециклируеми отпадъци, мерки за разделно събиране на отпадъците в търговските, административните, стопанските, образователните и други обекти. Към настоящия момент не могат да се направят прогнози на количества разделно събрани отпадъци, поради неизвършен към момента статистически анализ, който следва да докладва резултати на съществуващи данни и тенденции.

Община Белослав е провела изследвания за морфологичния състав на образуваните отпадъци със съответните показатели само за сезони пролет и лято 2015 г.

Прогноза за фамилно компостиране

Домашното компостиране е най-подходящо за райони от 3 000 до 5 000 жители. Около 95% от домакинствата в общината разполагат със собствени градини и предвид това са най-добре информирани за характеристиките на почвата, растенията и торовете, което ги прави по-добре възприемчиви за идеята за събиране и компостиране на биоразградимите отпадъци. Съгласно Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране, в системите за домашно компостиране следва да бъдат

обхванати общо 70 000 домакинства за 2010 г.; 89 000 за 2013 г. и до 2020 г. – 124 000 домакинства.

На територията на общината Белослав е изградена и функционира МБТ инсталация, предназначена за оползотворяване на биоразградими отпадъци.

В тази връзка общината не се вписва в общо националните прогнози за развитие на фамилното компостиране, което обаче не е пречка при налични предпоставки да бъдат доставени и използвани фамилни компостери.

III. SWOT АНАЛИЗ

SWOT анализът е обективно следствие от социално-икономическия анализ и представя изводите от проучването на състоянието и потенциала на общината, като акцентира на силните, слабите страни, възможностите и заплахите за развитие.

Главната цел на SWOT-анализа е да се извърши взаимнообвързана оценка на вътрешните за дадена организация или регион силни и слаби страни, както и на външните за организацията или региона възможности и заплахи. Приема се, че вътрешните страни (силните и слабите страни) могат да се контролират от организацията, докато външните фактори (възможности и заплахи) определят състоянието на средата, в която се развива организацията или региона. Резултатите от SWOT-анализа позволяват точно формулиране на приоритетите и целите за развитие на общината, както и периодична оценка на мястото ѝ в рамките на региона. Те позволяват да се планират и реализират конкретни мерки за коригиране на състоянието на общината. Сред елементите на анализа има взаимовръзки, които разкриват потенциала за развитие, а също и такива, които показват ограниченията (лимитиращите фактори) и проблемите, които предстои да бъдат преодоляни.

3.1. Силни страни

- ✓ Наличие на водоснабдяване и канализация на всички населени места;
- ✓ Наличие на ПСОВ, обхващащ всички населени места в общината;
- ✓ Изградена система за организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци;
- ✓ Изградена и функционираща МБТ инсталация;
- ✓ Общината е член на Регионално сдружение по управление на отпадъците.
- ✓ Изградено е регионално съоръжение за обезвреждане на битови отпадъци;
- ✓ Изградена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки във всички населени места;
- ✓ Общината е с ниско ниво на генерирани отпадъци на 1 жител в сравнение със средното ниво за страната;
- ✓ Изграден е значителен административен капацитет на различните нива на управление на отпадъците – национален, регионален и местен.;
- ✓ Установена е практика за прилагане на законодателството, чрез ефективен контрол в сектора.

3.2. Слаби страни

- ✓ Наличие на нерекултивирано общинско депо;
- ✓ Липса на система за разделно събиране на отпадъците от ИУГ, отработени масла и биоотпадъци;
- ✓ Недостатъчен финансов ресурс по управление на отпадъците;
- ✓ Проява на слаб интерес от населението към екологичните проблеми;

3.3. Възможности

- ✓ Разработване на програма за опазване на околната среда;
- ✓ Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с ефективното управление на отпадъците.
- ✓ Промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразното и ефективно управление на отпадъците.
- ✓ Създаден капацитет и наличие на нормативна основа за изграждането на единна интегрирана информационна система за управление на отпадъците.
- ✓ Нови ефективни технологии, позволяващи рециклиране и оползотворяване на отпадъците.
- ✓ Осигуряване на прозрачност при определяне на такса битови отпадъци за гражданите и бизнеса и въвеждане на принципа „заплащане според количеството на образуваните отпадъци“.

3.4. Заплахи

- ✓ Слаба покупателна способност на домакинствата и трудност на нискодоходните групи да отделят допълнителни средства за услуги и дейности, свързани с управление на отпадъците.
- ✓ Значително увеличение на разходите за управление на битови отпадъци и необходимостта за повишаване на такса битови отпадъци за населението.
- ✓ Налагане на санкции от РИОСВ и БДЧР за неспазване на нормативните изисквания.

IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И АЛТЕРНАТИВИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

4.1. Стратегически и оперативни цели

- ❖ Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
- ❖ Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци;
- ❖ Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда;

- ❖ Превръщане на обществеността в ключов фактор за прилагане на йерархията при управление на отпадъците.

4.2. Алтернативи за постигане на целите

- ❖ Разработване на проекти за финансиране на дейности, свързани с управление на отпадъците.
- ❖ Закриване и рекултивация на общинското депо.
- ❖ Осигуряване на инфраструктура и съдове за събиране на битови отпадъци.
- ❖ Осигуряване на инфраструктура и съдове за събиране на строителни отпадъци.
- ❖ Осигуряване на инфраструктура и съдове за събиране на рециклируеми отпадъци.
- ❖ Осъществяване на контрол на дейностите по отпадъци.

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Община Белослав има пълната самостоятелност да реши какви да са стратегическите цели и мерките за тяхното развитие, но във всички случаи те следват целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците. Посочените мерки не представляват механичен списък съобразно планираните на общинско и регионално ниво, а са коректни и адекватни, обединени в единен документ, който интегрира интересите на заинтересованите страни на местно ниво и отразява специфичните особености и възможности, компетенции и условия на общината, с цел ангажимент за изпълнението им.

За да се изпълнят оперативните цели и да се достигнал стратегическите цели на настоящата Програма по управление на отпадъци, е необходимо да се изпълнят определен набор от дейности. Дейностите за постигане на следните цели:

- ✓ предотвратяване образуването на отпадъци;
- ✓ разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;
- ✓ разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци в това число за биоотпадъците;
- ✓ изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци;
- ✓ предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци;
- ✓ управление на утайките от ПСОВ;

- ✓ информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на общината по управление на отпадъците;
- ✓ прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците;

са формулирани въз основа на направените анализи в Раздел II от настоящата Програма на състоянието на управлението на отпадъците на общинско ниво, направените основни изводи и препоръки и оценката от SWOT анализа.

Описаните в плана за действие мерки са подробно идентифицирани. За измерване на изпълнението на целите не съществува единна методология и универсални индикатори нито на национално, нито на европейско ниво. За начална база за анализ са количествата генерирани отпадъци и депонирани отпадъци на човек на година. Водещия принцип при подбора на мерки са тези, които са най-обещаващи за предотвратяване на вредното въздействие на отпадъците върху човека и околната среда.

Планът за действие на община Белослав е за периода 2015 – 2020 г. и включва основните мерки и дейности, предвидени с изпълнението на поставените в Програмата стратегически и оперативни цели. Планът за действие е съобразен с целите и приоритетите на програмата.

Оперативна цел	Дейности/ мерки	Бюджет	Източници на финансира не	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Отговорна институция
		ХИЛ.ЛВ.				Текущи и целеви	Водеща и партньор
2	3	4	5	6	7	8	9
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ № 1 - Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване							
Предотвратяване образуването на отпадъци	Осъществяване на контрол върху генераторите на отпадъци за изпълнение на дейностите по предотвратяване		Общински бюджет	постоянен	Намаляване количествата образувани отпадъци	през 2020 г. стойността на показателя образувани битови отпадъци е по-малка от	Община Белослав, Общински съвет, РИОСВ

	и намаляване на отпадъците, чрез притежаване на комплексни разрешителни, разрешения и регистрационни документи					стойността на показателя през 2011 г.	
Предотвратяване образуването на отпадъци	Изготвяне на Методика за определяне/изчисляване размера на такса битови отпадъци на територията на община Белослав за 2017 г., съобразена с разпоредбите на ЗМДТ		Общински бюджет, ПУДООС	Юни 2016	Определена реалистична такса битови отпадъци	до юни 2016 достигане коефициента на покритие на разходите с приходите от такса битови отпадъци	Община Белослав, Общински съвет
Предотвратя	Предотвратяване		Общински	постоянен	Предотврат	Брой	Община Белослав

ване образуването на отпадъци	изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища		бюджет		яване образуването о на нерегламен тирани замърсяван ия	установени нерегламенти рани замърсявания	
Предотвратя ване образуването на отпадъци	Въвеждане на финансови стимули към граждани, предаващи битови отпадъци за рециклиране		Общински бюджет	2016	Редуциране количества та образувани битови отпадъци	Намаляване размера на дължимата към общината такса битови отпадъци	Община Белослав Общински съвет
Предотвратя ване образуването на отпадъци	Намаляване на отпадъците от хартия и други офис консумативи чрез въвеждане на електронно управление		Общински бюджет	2017	Реализиран е на електронно управление	Брой реализирани икономии на хартия и офис консумативи	Община Белослав

Предотвратяване образуването на отпадъци	Оценка на възможностите за въвеждане на Публично – частно партньорство в дейностите свързани с управление на отпадъците		Общински бюджет, Външно финансиране	2017	Сключване на договори с лица, притежаващи и необходимите документи за извършване на дейности, свързани с управление то на отпадъците – битови, строителни, биоразгради ми отпадъци, МРО и др.	Брой сключени договори и брой обхванати отпадъчни потоци	Община Белослав
---	---	--	-------------------------------------	------	---	--	-----------------

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ № 2 - Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци

Разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло	Работа с обществеността и бизнеса за възприемане на идеята и увереност в предимствата на повторната употреба, рециклирането и оползотворяването на отпадъците		Общински бюджет		Увеличаване на количествата предадени отпадъци за повторна употреба и рециклиране	Количества депонирани отпадъци	Община Белослав
Разделно събиране и	Организиране на разделно		Общински бюджет	2016	Предотвратяване на	Брой съдове за събиране на опасни отпадъци в	Община Белослав

изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло	събиране на опасните битови отпадъци от общия битов отпадъчен поток				риска от депониране на опасните отпадъци в регионално то депо	търговски обекти, административни сгради и др.	
Разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите отпадъци, в	Организиране на разделно събиране на биоразградими отпадъци, в т.ч. определяне на места за		Общински бюджет, ОП, ДБ	2019	Увеличаване дела на оползотворени отпадъци. Намаляване количестват	Брой компостери	Община Белослав

това число и биоотпадъците	разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане/фамилно компостиране				а депонирани отпадъци. Получаване на компост за нуждите на земеделието		
Изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на	Осигуряване на система за разделно събиране на строителни отпадъци, образувани от домакинствата		Общински бюджет, ОП, ДБ	2017	Предотвратяване смесването на строителни с битови отпадъци. Увеличаван	Брой осигурени места/съдове за разделно събиране на строителни отпадъци	Община Белослав

строителните отпадъци	при строителни и ремонтни дейности				е дела на рециклираните строителни отпадъци		
Предотвратяване и намаляване риска от депонирани отпадъци	Закриване и рекултивация на общинското депо	2000	Общински бюджет, ДБ	2018	Ликвидиране на нерегламентирани замърсявания	Рекултивирано депо	Община Белослав
Предотвратяване и намаляване риска от депонирани отпадъци	Предаване за обезвреждане на негодните за употреба пестициди	50	Общински бюджет, ПУДОС	2017	Предотвратяване на потенциалното замърсяване с опасни отпадъци	Количества предадени пестициди	Община Белослав
Предотвратяване и намаляване	Предотвратяване смесването на опасни отпадъци		-	2017	Осигурена система за разделно	Въведена система	Община Белослав

риска от депонирани отпадъци	с общия битов отпадъчен поток				събиране на опасните отпадъци от общия битов отпадъчен поток		
Подобряване на управлението на утайките от ПСОВ	Предвиждане на мерки за оползотворяване на утайките от ПСОВ		ОПОС	2018	Предотвратяване на риска от депониране на утайки от ПСОВ на регионално то депо	Изготвен проект за финансиране на утайки от ПСОВ	Община Белослав
Подобряване на управлението на утайките от ПСОВ	Въвеждане на устойчиви практики за употребата на утайки от пречистване на		Общински бюджет, Външно финансиране	2018	Предотвратяване на риска от депониране на утайки от ПСОВ на	Количество оползотворени утайки.	Община Белослав

	отпадъчни води в земята и използването им за рекултивация				регионално депо		
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ № 3 - Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда							
Информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на общината при управление на отпадъците	Изготвяне на регистър, съдържащ информация за закритите и рекултивирани сметища, и нерекултивирани сметища, в това число тяхното местонахождение, координати, площ и година на закриване и рекултивация, техническо		-	2016	Предоставена достоверна информация в реално време	Внедрена информационна система	Община Белослав

	състояние и статут						
Информацио нно осигуряване, запазване и подобряване на администрат ивния капацитет на общината при управление на отпадъците	Въвеждане на информационна система, с цел информирание на обществеността и бизнеса за необходимостта и ползите от намаляване количествата образувани от населението отпадъци		-	2016	Предоставен а достоверна информация в реално време	Внедрена информацион на система	Община Белослав
Информацио нно осигуряване, запазване и подобряване	Въвеждане на информационна система, с цел информирание на обществеността и		-	2016	Предоставен а достоверна информация в реално	Внедрена информацион на система	Община Белослав

на административния капацитет на общината при управление на отпадъците	бизнеса за дейностите по събиране и транспортиране на различните видове отпадъчни потоци, в т.ч. графици на обслужваните райони и места за разделно събиране.				време		
Информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на	Въвеждане на информационна система с достъп до основна група документи в обхвата на сектор УО, в това число сключени договори,		-	2016	Предоставена достоверна информация в реално време	Внедрена информационна система	Община Белослав

общината при управление на отпадъците	регистри на обекти, оператори и лица по чл.35 от ЗУО и регистър за изпълнение на контролната дейност						
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ № 4 - Превръщане на обществеността в ключов фактор за прилагане на йерархията на управление на отпадъците							
Прилагане на разяснителни и кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците	Провеждане на образователни форми на обучение за управлението на отпадъци в подрастващото население (детски градини и училища)		Общински бюджет	периодично	Проведени образователни форми на обучение	Брой и вид на проведени образователни форми на обучение	Община Белослав

Прилагане на разяснителни и кампании и информиран е на общественос тта по въпросите на управление на отпадъците	Провеждане на информационни кампании за повишаване екологичното съзнание на населението, включващи разяснителни дейности за предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци, разделно събиране на отпадъци, предотвратяване на риска от стари замърсявания с отпадъци и		Общински бюджет	периодично	Проведени информацио нни кампании	Брой и вид на проведените кампании	Община Белослав
---	---	--	--------------------	------------	--	--	-----------------

	предимствата на повторната употреба, рециклирането и оползотворяването на отпадъци						
Прилагане на разяснителни и кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците	Организиране и провеждане на кампании за сезонни почиствания		Общински бюджет, ДБ	периодично	Почистени площи	Събрани количества отпадъци	Община Белослав

VI. КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ОБЩИНСКИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

Общинската програма за управление на отпадъците е елемент от цялостната система за планиране на развитие на общината, региона и страната и предвид това в раздела е представена взаимовръзката на тази програма с други програмни документи и необходимостта от координацията и съвместяването им с цел постигане на синергичен ефект от изпълнението им. За целите на този раздел са представени предвижданията на националните програмни документи в областта на управление на отпадъците, а именно:

- ✓ Национален стратегически план за поетапно намаляване количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.
- ✓ Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на РБългария з периода 2010-2020 г.
- ✓ Национален план за управление на утайките от ПСОВ до 2020 г.
- ✓ Трети национален план за изменение на климата 2013-2020 г.
- ✓ Актуализиран национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители в РБългария 2012-2020 г.

Следните програмни регионални и общински документи:

- ✓ Областна стратегия за развитие
- ✓ Общински план за развитие
- ✓ Програмата за опазване на околната среда
- ✓ Програма за изграждане на интегрирани общински информационни системи, са пряко свързани с предвижданията на настоящата програма. Заложените в програмата по управление на отпадъците мерки и цели ще допринесат за постигане на националните и регионалните цели за развитие, а именно:
 - ✓ Предотвратяване и намаляване образуването на отпадъците
 - ✓ Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци
 - ✓ Подобряване на организацията по разделяне, предварително съхранение, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците
 - ✓ Създаване на система за предварително третиране на отпадъци преди тяхното депониране;
 - ✓ Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците
 - ✓ Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци

- ✓ Правно регулиране на управлението на отпадъците на местно ниво и ускоряване на прилагането на законодателството и политиката в областта
- ✓ Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците
- ✓ Участие на обществеността
- ✓ Управление на специфични потоци отпадъци, в съответствие с изискванията на националното законодателство

Изпълнението на специфичните цели гарантира изпълнението на генералната цел на Програмата, а именно: екологосъобразното управление на отпадъците, формирани на територията на общината, в съответствие с общинските, регионални и национални цели за развитие.

VII. СИСТЕМА НА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

7.1. Наблюдение за изпълнението на Програмата за управление на отпадъците

Наблюдението за изпълнението на програмата за управление на отпадъците включва няколко важни аспекта. На първо място, при изграждане на системата за наблюдение, отчет и контрол е необходимо да се извърши ясно разпределение на отговорностите. Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на общинската програма по управление на отпадъците. Той следва да определи звеното в структурата на общинската администрация, което да отговаря за събиране и обобщаване на информацията за изпълнение на включените в програмата мерки, както и за изготвяне на годишния отчет за изпълнение на програмата. Ясно трябва да се определят отговорностите на други вътрешни и външни на администрацията звена, които ще предоставят информация, както и обхватът на данните и периодичността, с която това ще се извършва.

Вторият аспект се отнася до събиране на информация за проследяване на напредъка на изпълнение на програмните цели. Необходимо е да се определи обхватът на информацията, която ще се събира, източниците на данни и графикът за предоставяне на информация. Обхватът и източниците на необходимите данни се обуславят от включените в настоящата програма цели и мерки и избраните индикатори за изпълнението им. Индикаторите следва да са релевантни към целите

на програмата, приемливи, надеждни, лесни за измерване, сравними, т.е. не се изискват много ресурси, използване на достъпни информационни източници.

Осигуряването на достатъчно надеждни данни в единен формат за образуване, състав, събиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците е от съществено значение за проследяване напредъка при постигане на целите и осъществяване на контрол по изпълнение на мерките. Целесъобразно е своевременно да се попълват формуляри (чек листове), имащи отношение към изпълнение на включените в програмата мерки. Поради това е препоръчително общината да разработи и прилага единна информационна система за отпадъците.

Минималното изискване по отношение график за предоставяне на информацията е тя да се събира, систематизира и обобщава на годишна база. Сроковете за събиране и систематизиране на данни се съобразяват с нормативните изисквания. ЗУО изисква кметът на общината да представя годишен отчет за изпълнение на програмата по управление на отпадъците за предходната година до 31 март, а регионалните сдружения за изпълнение на целите по чл.31 от ЗУО – до 10 март на следващата година. Поради това е целесъобразно събирането и систематизирането на информацията за предходната година да се извърши до края на месец февруари.

На трето място системата за наблюдение, отчет и контрол за изпълнение на програмата включва действия, осигуряващи необходимата информация за междинни оценки и окончателна оценка на степента на изпълнение на целите, както и механизъм за анализ на причините за евентуални проблеми при изпълнението им и актуализация при необходимост.

7.2. Контрол и отчитане на изпълнението на Програмата за управление на отпадъците

Орган за контрол по изпълнение на програмата по управление на отпадъците е общинския съвет. Кметът на общината информира ежегодно общинския съвет и обществеността за изпълнението на програмата през предходната календарна година. За целта той изготвя Отчет за изпълнение на Програмата за управление на отпадъците през съответната година. Отчетът се представя в срок до 31 март, като копие от отчета се изпраща на РИОСВ, а самият отчет се публикува на интернет страницата на общината.

Целта на отчета е да се проследи напредъкът при изпълнението и да се идентифицират необходимите промени или адаптиране на програмата за текущата година.

Отчетът се изготвя на достъпен език и стил и включва графики, таблици, фигури, които илюстрират напредъка по изпълнение на мерките и целите.

Целесъобразно е годишния отчет да бъде изготвян в следния формат:

1. Въведение
 2. Общи условия за изпълнение и промени в социално-икономическите условия в общината
 3. Предприети от общината действия, осигуряващи ефективност и ефикасност при изпълнението
 - създадени механизми за събиране, обработка и анализ на данни;
 - преглед на проблемите, възникнали в процеса на изпълнение на програмата през съответната година, и предприети мерки за преодоляването им;
 - резултати от извършени оценки и тематични допитвания към края на отчетната година
 4. Напредък по изпълнение на целите и мерките в Програмата
 5. Заключение
- Приложения

7.3. Процедура за актуализация на Програмата

Член 52, ал.3, т.2 от ЗУО поставя най-общите изисквания по отношение на актуализацията на разработените Програми по управление на отпадъците – програмата се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия.

Необходимост от актуализация на общинската програма за управление на отпадъците може да възникне по различни причини:

- В резултат от въздействието на „външни фактори“ например промени в изискванията на европейското и българското законодателство, които налагат промяна в поставените в програмат стратегически и специфични цели и в съответните програмни мерки.
- В резултат на фактори, свързани с изпълнението, а именно значително изоставане в изпълнението на програмните мерки и/или липса на напредък за

постигане на целевите индикатори въпреки изпълнението на програмните мерки, което налага прилагането на допълнителни мерки към вече приетите или замяна на някои от приетите мерки, които не дават очаквания резултат.

Процедурата за актуализация на общинската програма за управление на отпадъците следва процедурата за разработване и одобрение на програмата. За актуализацията следва да се приложи законодателството за екологична оценка на планове и програми, след което да се одобри от общински съвет и да се публикува за информация на обществеността.

